

Reactienota zienswijzen ontwerp waterbeheerprogramma 2022-2027

Inhoud

Reactienota zienswijzen ontwerp waterbeheerprogramma 2022-2027	1
1 Inleiding	4
2 Juridisch Kader	4
3 Terinzagelegging	5
4 Behandeling zienswijzen en reactie waterschap	5
4a Proforma zienswijze	5
4b Horen	6
5 Ambtshalve wijzigingen	6
6 Zienswijzen en reactie Vechtstromen	6
7 Reacties op zienswijze ingebracht via ontwerp regionaal waterprogramma van de provincie Overijssel	64

1 Inleiding

In de vergadering van 25 mei 2021 heeft het dagelijks bestuur het ontwerp waterbeheerprogramma 2022 – 2027 vastgesteld. De komende jaren staat waterschap Vechtstromen voor grote uitdagingen:

- blijven zorgen voor voldoende water (niet te veel, niet te weinig)
- omgaan met klimaatveranderingen
- voldoen aan de eisen voor waterkwaliteit, versterken van de biodiversiteit en
- de zorg voor duurzame energie en circulair grondstoffengebruik.

Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 laat zien welke resultaten Vechtstromen op strategisch en tactisch niveau in zes jaar willen halen. In het waterbeheerprogramma is aangegeven welke maatregelen en voorzieningen daarvoor worden getroffen en wanneer. De maatregelen in het programma zijn een aanvulling op en uitwerking van maatregelen die al in de waterprogramma's van het Rijk en de regio zijn opgenomen.

2 Juridisch Kader

Het waterschap stelt als beheerder van het regionale watersysteem een beheerplan op (artikel 4.6 Waterwet). Bij provinciale verordening worden regels gesteld over de voorbereiding van dit beheerplan (artikel 4.7 Waterwet):

- welke andere bestuursorganen worden geraadpleegd;
- hoe de inspraak van belanghebbenden en ingezetenen van het beheersgebied wordt geregeld.

In de provinciale omgevingsverordeningen van Overijssel (artikel 4.4.5) en Drenthe (artikel 10.23) is bepaald dat bij het opstellen van het beheerplan de volgende bestuursorganen worden geraadpleegd:

- de dagelijks besturen van de aangrenzende waterbeheerders,
- gedeputeerde staten
- de colleges van burgemeester en wethouders van de binnen het plangebied liggende gemeenten
- de ten aanzien van grensoverschrijdende dan wel grensvormende watersystemen bevoegde Duitse autoriteiten.

Verder is bepaald dat op de voorbereiding van het beheerplan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (de uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is. Het beheerplan wordt daarbij ter inzage gelegd op ten minste het kantoor van het waterschap en in de gemeentehuizen van de gemeenten die zijn gelegen binnen het gebied waarop het beheer plan betrekking heeft (artikel 4.4.6 Omgevingsverordening Overijssel/artikel 10.24 Omgevingsverordening Drenthe). En een ieder wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen.

Na het vaststellen van het beheerplan kan geen bezwaar worden gemaakt of beroep worden ingesteld. Het beheerplan hoeft ook geen goedkeuring van gedeputeerde staten te krijgen.

3 Terinzagelegging

Van de terinzagelegging van het ontwerp van het waterbeheerprogramma is op 27 mei 2021 kennisgegeven (Waterschapsblad 2021, 6590).

Het ontwerp van het waterbeheerprogramma 2022 – 2027 en de daarbij horende bijlagen hebben van 28 mei 2021 tot en met 8 juli 2021 ter inzage gelegen in het waterschapskantoor te Almelo, in het provinciehuis van de provincie Drenthe en Overijssel, de waterschapskantoren van waterschap Rijn en IJssel en waterschap Drents Overijsselse Delta en in de gemeentehuizen van de gemeenten die zijn gelegen binnen het beheergebied van waterschap Vechtstromen. Daarnaast was het ontwerp van het waterbeheerprogramma 2022 – 2027 en de daarbij horende bijlagen ook digitaal in zien op de website van Vechtstromen via de link: <https://www.vechtstromen.nl/terinzage>

4 Behandeling zienswijzen en reactie waterschap

Er zijn 62 zienswijzen ontvangen.

Het dagelijks bestuur bedankt de indieners voor de ingediende zienswijzen. Alle indieners van de zienswijzen hebben individueel een bevestiging ontvangen dat hun zienswijze in goede orde is ontvangen. In die bevestiging zijn de indieners naar deze reactienota verwezen, waarin het dagelijks bestuur op de ingediende zienswijzen reageert.

Vanwege de bescherming van de privacy van de indieners van de zienswijzen zijn in deze reactienota de zienswijzen van privé personen geanonimiseerd weergegeven. Er wordt verwezen naar de zienswijzen met opvolgende nummers. Wij hebben de tekstopmaak van de zienswijze in het kader van leesbaarheid van deze nota beperkt aangepast, zonder de inhoud van de zienswijze te wijzigen. Met andere woorden de essentie van de zienswijzen is niet gewijzigd. De nummering in de tabel verwijst naar de integrale tekst van de ingekomen zienswijze. Een aantal zienswijzen zijn daarbij gelijkkluidend of bestaan voor een groot deel uit dezelfde tekst. Dan wordt voor de reactie naar de eerste zienswijze verwezen met deze inhoud.

4a Proforma zienswijze

Er is binnen de termijn twee proforma zienswijze ontvangen. Op 16 juli 2021 is één proforma zienswijze aangevuld met inhoudelijke punten. Op de andere proforma zienswijze hebben wij geen aanvullende inhoudelijke zienswijze ontvangen.

4b Horen

Bij één schriftelijke zienswijze is aangegeven dat de indiener ook gehoord wilde worden. Deze indiener is op 7 september in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze toe te lichten. Hiervan is verslag gemaakt. Dit verslag is aan de indiener van de zienswijze toegezonden.

5 Ambtshalve wijzigingen

Naast de reactie op de binnengekomen zienswijzen zijn ook ambtshalve wijzigingen aangebracht. Het gaat om correcties van schrijf-, en selffouten en andere (kleine) onjuistheden. Deze zijn verder niet toegelicht. Wel toegelicht zijn de aanpassingen, die voortkomen uit actuele of nieuwe inzichten bij het waterschap. Met name over de onderwerpen waterveiligheid en streefpeilen. Deze ambtshalve wijzigingen zijn in hoofdstuk 3 'Het klimaat verandert' in paragraaf 3.2 huidige situatie onder de kopjes passend peilbeheer en veiligheid opgenomen. Bovendien is in deze paragraaf een kaart toegevoegd met de streefpeilgebieden en een kaart met de waterkeringen, inclusief kunstwerken. In paragraaf 3.4 zijn ook maatregelen opgenomen over deze twee onderwerpen.

6 Zienswijzen en reactie Vechtstromen

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
01 Stichting gezond water	<p>Reclamant vraagt zich af hoe de emissie van de ongewenste stoffen; de zware metalen lood, nikkel, kobalt, wolfram, zink, koper en tin van de sportvisserij wordt voorkomen. Nikkel, kobalt en lood zijn Zeer Zorgwekkende Stoffen en sportvissers zijn de grootste en onnodigste bron van lood naar het water.</p> <p>Reclamant verzoekt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Per direct een verbod op te nemen in het visrecht voor het onnodige gebruik van ZZS door sportvissers.2. Een verbod op te nemen per direct voor het onnodige gebruik van lood tijdens viswedstrijden.3. De hengelsportverenigingen een plan op te laten stellen om zelf verantwoording te nemen en toe te zien op de beëindiging van het gebruik van ZZS door hun leden.4. Gezien het nakende verbod op het gebruik en de verkoop van loodlossystemen en loodlijnen een verbod in het handhavingsbeleid op te nemen. Een aangekondigd verbod op de verkoop en het gebruik van vislood kan hierbij tegelijk worden meegenomen.	<p>De Unie van Waterschappen heeft namens alle waterschappen de Green Deal Sportvisserij Loodvrij ondertekend. Daarmee hebben wij ons gecommitteerd om langs diverse sporen via een gezamenlijke aanpak het vislood in het verbonden acties in gang te zetten in het kader van "Communicatie en bewustwording loodvrij vissen" (spoor 1), "Instellen van pilot gebieden voor voorlichting over loodvrij vissen" (spoor 2), "Duurzame en aantrekkelijke alternatieven" (spoor 3), "Verkennen van nut, noodzaak en de mogelijkheden van acties en of maatregelen voor de periode 2021-2027" (spoor 4). Spoor 3 zou moeten voorkomen dat er in plaats van lood andere giftige alternatieven worden gebruikt. De acties waarnaar u vraagt zijn op een of andere manier belegd. Het waterschap ondersteunt Sportvisserij Oost Nederland en Sportvisserij Nederland met drie pilotlocaties waar loodvrij vissen gericht wordt gestimuleerd. Ultiem doel is dat in deze wateren vanaf 2023 volledig loodvrij wordt gevisd en de hengelsportverenigingen en sportvissers hun ervaringen hebben gedeeld met andere vissers.</p>	<p>In hoofdstuk 4 Waterkwaliteit onder druk is als samenwerkingsmaatregel toegevoegd:</p> <p>We ondersteunen Hengelsport verenigingen en Sportvisserij NL bij het stimuleren van loodvrij vissen</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
02 Particulier	Reclamant verzoekt om meer stuwen, zodat het water niet gelijk weg loopt. Niet alleen in de grote waterlopen maar ook in de kleine (tussen de weilanden, de boerensloten). Reclamant vindt het niet erg dat er water op zijn weiland staat, maar hij heeft liever zijn sloot vol met water.	In het streven naar een klimaat robuust watersysteem, ontwikkelt waterschap beleid om, vanwege de steeds vaker voorkomende droogte, water beter vast te houden. Plaatsing van stuwen is een maatregel die in dit beleid past. Daar waar het waterlopen betreft die bij het waterschap in beheer zijn, zogenoemde legger-waterlopen, kan het waterschap dit zelf doen. Als het echter de kleinere zogenoemde boerensloten betreft, is het waterschap niet degene die daar stuwen kan plaatsen. Het waterschap stimuleert wel dat de eigenaren van deze sloten water vasthouden, bijvoorbeeld door (financieel) te participeren in het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW). Via DAW kunnen boeren en grondgebruikers tot 40% subsidie ontvangen op vasthoud-maatregelen, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van een stuw. In de maatregelen K-I-1 en K-S-3 wordt de stimulering via DAW aangegeven.	
03 Particulier	Reclamant geeft aan dat een aantal percelen aangeduid zijn als 1:10. Deze gronden worden 100% gebruikt voor akkerbouw en moeten volgens reclamant aangeduid worden als 1:25	De norm voor regionale wateroverlast wordt toegekend op basis van het ter plaatse aanwezige overwegend grondgebruik in een streefpeilgebied of streefpeilgebieden. Grofweg gezegd gaat het dan over één gebied waar de waterstand beïnvloed wordt door één stuw of gemaal. Officieel luidt de omschrijving als volgt; “een streefpeilgebied is een ruimtelijke eenheid waarvan het overtollige oppervlaktewater wordt afgevoerd over het bijbehorende, eerstvolgend benedenstrooms gelegen peilregulerende kunstwerk. Een peilregulerend kunstwerk is een object dat tot doel heeft de stand van het oppervlaktewater te beïnvloeden, zoals een stuw of gemaal. Het watersysteem wordt niet per perceel, maar voor grotere gebieden – streefpeilgebieden – ingericht. Overwegend grondgebruik is het grondgebruik dat het meest voorkomt in een streefpeilgebied. Als in een streefpeilgebied bijvoorbeeld 25% “natuur”, 30% “akkerbouw” en 45% “grasland” is, dan is “grasland” het overwegende grondgebruik in dat streefpeilgebied. In het streefpeilgebied waar reclamant op doelt is grasland het overwegende grondgebruik, vandaar de norm 1:10/jaar. Wij hebben, naar aanleiding van de zienswijze, uitgezocht of onze analyse, om te komen tot het overwegend grondgebruik, goed is uitgevoerd. Wij hebben daarvoor de meest recent	In hoofdstuk 3 Het Klimaat verandert is in de beschrijving van de huidige situatie een toelichtende beschrijving opgenomen over de normering wateroverlast en de keuze voor de normering van wateroverlast in verschillende streefpeilgebieden.

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
		beschikbare kaart van het grondgebruik in Nederland (LGN2019) gehanteerd. Hieruit is naar voren gekomen dat grasland het overwegende grondgebruik is in het streefpeilgebied waar uw percelen zich bevinden.	
04 Particulier	Volgens reclamant zijn veranderingen aan waterlopen in zijn omgeving niet nodig. Het maaibeleid moet wel verbeterd worden. De kwaliteit van maaien en de controle op het werk is onvoldoende. Voorbeelden: de begroeiing op de bodem van de sloot wordt plat gedrukt i.p.v. er uit gekorfd. Met de maaikorf wordt de beschoeiing kapot getrokken. Het wandelpad langs het lateraalkanaal wordt niet gemaaid. Wandelaars lopen nu door perceel van reclamant.	De zienswijze van reclamant gaat over de wijze waarop het waterschap werkzaamheden uitvoert, in dit geval het maaien van watergangen en de wijze waarop dit wordt gecontroleerd. Op dit moment wordt gewerkt aan een herziening van het maaibeleid. In 2022 vindt er besluitvorming plaats over deze herziening. De zienswijze van reclamant wordt betrokken bij de herziening van het maaibeleid.	
05 Particulier	De landbouwpercelen (ca. 21 hectare) gelegen in de omgeving Tuinderslaan/ Tweede Zuiderraai in Erica vallen onder het regime 1:50. Deze gronden liggen gedeeltelijk tussen het kassencomplex van Erica. Er wordt geen rekening gehouden dat de kassen niet genoeg buffer opslag capaciteit hebben voor elke kas afzonderlijk. Reclamant stelt dat een kas volgens de richtlijnen per hectare kas 3500 m3 opslag buffer moeten hebben. In dit gedeelte van het kassencomplex zijn geen buffers en zal al het hemelwater via de landbouwwatergangen moeten worden afgevoerd. Reclamant geeft aan dat dit geen ideale situatie is en pleit dan ook voor meer buffer of dat de norm 1:50 in overleg wordt gewijzigd.	De norm voor regionale wateroverlast wordt toegekend op basis van het ter plaatse aanwezige overwegend grondgebruik. In het streefpeilgebied waar reclamant op doelt is glastuinbouw, vandaar de norm 1:50/jaar. Het al dan niet aanwezig zijn van bufferbassins speelt geen rol in het toekennen van de normen. Er wordt uitsluitend gekeken naar het aanwezige grondgebruik. Wij zien dan ook geen aanleiding om de norm aan te passen. Sinds 2003 schrijven wij overigens de aanleg van bufferbassins voor bij nieuwbouw van kassen, in het kader van de Watertoets. Bij de oudere kassen is zo'n voorziening nog niet altijd aanwezig.	Zie reactie op zienswijze nummer 03
06 Particulier	De gronden (ca 56 hectare) gelegen in de omgeving Verlengde Schepersweg/ De Panden vallen onder het regime 1:25. Deze gronden liggen tegen het Bargerveen. Dit natuurgebied wordt omringt door kades en of dijken. Op dit moment is waterschap niet verantwoordelijk voor een dijk of kade doorbraak. De dijken zijn niet gecertificeerd en reclamant is bevreesd dat de dijken bij heftige neerslag het begeven net zo als in 1998. Reclamant stelt dat watergangen deze grote hoeveelheden na een dijk doorbraak niet aankunnen en dan zullen de	De buitenste kering rond het Bargerveen is door ons aangewezen als 'overige kering' en maakt sinds 2019 onderdeel uit van onze Legger van Waterkeringen. Reclamant kan de legger gegevens raadplegen via onze website. De aanwijzing als 'overige kering' houdt in dat het waterschap vanuit zijn rol als waterkering beheerder toeziet op de toestand/veiligheid van de kering. Ook geldt voor activiteiten rond deze keringen vergunningplicht op grond van de bepalingen in de Keur/Waterschapsverordening. De norm voor regionale wateroverlast wordt toegekend op basis van het ter plaatse aanwezige overwegend grondgebruik	Zie reactie op zienswijze nummer 03

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>landerijen onder water komen te staan. Immers het NAP van Bargerveen is hoger dan de landbouwgronden rondom.</p>	<p>dan wel de kwalificatie "beekdal". In het streefpeilgebied waar u op doelt is dat akkerbouw, vandaar de norm 1:25/jaar. Het al dan niet aanwezig zijn van waterkeringen speelt geen rol in het toekennen van de normen. Er wordt uitsluitend gekeken naar het aanwezige grondgebruik. Wij zien dan ook geen aanleiding om de norm aan te passen.</p>	
<p>07 Particulier</p>	<p>Inundatie Reclamant geeft aan dat bij hoog water zijn perceel regelmatig onder loopt. Gemiddeld 4 á 5 keer per jaar. Dit ziet hij niet terug in de normeringskaart. Zijn perceel is daarop aangeduid als T10. Hij zou graag dat de legenda hierop wordt aangepast. Reclamant vindt de kleurkeuze ook verwarrend, want groen impliceert normaal/veilig. Met geplande maatregelen in de Glanerbeek en de Dinkel en door stuwning van de brug aan de Goormatenweg, zullen deze veel vaker uit hun oevers treden. Reclamant gelooft niet dat de 40 cm stijging van het water in de winterbedding maar 1 keer per 100 jaar voor zal komen. Dit gaat veel vaker gebeuren.</p> <p>PIP Dinkeldal Zuid Er komt een reconstructie van de Dinkel waarbij er twee doorgangen bij de Glanerstraat worden gemaakt van elk 6 meter breed. Bij de Goormatenweg verandert er niks en blijft de doorgang 6 meter breed. Dit is in opdracht van EU om bovenloops water vast te houden zodat ze benedenloops geen natte voeten krijgen. Dit houdt in dat reclamant meer waterberging en meer wateroverlast krijgt doordat het water nu zal worden opgestuwd voor de brug van de Goormatenweg. Het water blijft nu al langer staan door de stuwning van de brug bij de Goormatenweg. De periode dat percelen van reclamant onder water staat gaat dus nog langer duren, waardoor de gewassen nog slechter gaan groeien of afsterven. Verder slijpt de grond dicht en krijg je geen goede bodemkwaliteit. De Glanerbeek ontstaat in het Aamsveen en brengt ons dus zuur veenwater dat bij overstroming op ons grondstuk terecht komt waardoor de gewassen die daar groeien</p>	<p>Reclamant gaat in de zienswijze in op verschillende onderwerpen. Hieronder worden deze separaat beantwoord. Uit de zienswijze blijkt dat een aanzienlijk deel van de opmerkingen niet zozeer betrekking heeft op het waterbeheerprogramma 2022-2027 maar op de lopende planvorming rond de Glanerbeek.</p> <p><i>Inundaties</i> Reclamant beschrijft in zijn zienswijze dat meerdere keren per jaar water op perceel van reclamant staat en dat dit niet overeenkomt met de kaart en de legenda. Dat is een juiste constatering, want dit zijn twee verschillende zaken. De kaart met normering regionale wateroverlast (de zogenoemde normenkaart) geeft aan welke minimale bescherming tegen wateroverlast door het waterschap geboden moet worden. De feitelijk optredende kans op wateroverlast, waar reclamant naar refereert, wordt weergegeven op de zogenoemde inundatiekaart. Met het nieuwe waterbeheerprogramma ligt uitsluitend de normenkaart ter inzage. De inundatiekaart maakt geen onderdeel uit van het waterbeheerprogramma. In het kader van de planvorming rond de Glanerbeek is de huidige en toekomstige kans op inundaties in beeld gebracht (inundatiekaart). Hierbij kwamen enkele aandachtspunten naar voren. Wij zijn daarover reeds met reclamant in gesprek. Wij hopen dat wij in goed onderling overleg tot een passende oplossing kunnen komen.</p> <p>Verder geeft u aan dat u de door ons gehanteerde legenda verwarrend vindt. Wij delen deze mening niet. Met deze legenda en kleuren sluiten we aan bij onze eerdere generatie kaarten en de kaarten van andere waterschappen. Rood voor</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>aangetast worden en niet door het vee kunnen worden geconsumeerd. Voordat je deze gewassen zult kunnen gebruiken moet het eerst wel weer een paar keer regenen. Het duurt dus veel langer voordat je gebruik kunt maken van je oogst.</p> <p><i>Glanerbeek tot aan de Gronausestraat</i> Sinds de Glanerbeek meandert komt het water gedraaid onder de brug (aan de Gronausestraat) door, waardoor het water met draaikolken bij reclamant de Glanerbeek in komt en de oevers heftiger uitslijten. Daardoor gaan eeuwen oude eiken en andere beplanting verloren als hier niet regelmatig onderhoud komt door Vechtstromen. Sinds de Glanerbeek is aangepast heeft reclamant ook last van de Japanse duizendknoop. Reclamant vraagt Vechtstromen deze te verwijderen.</p> <p><i>Hemelwaterafvoer Glane</i> Van een gemeenteambtenaar hoorde reclamant dat er een afkoppeling komt van het hemelwater van woningen in Glane en dat de gemeente van plan is om dit water te lozen op de Glanerbeek. Dit zou geregeld zijn in overleg met het Waterschap. Reclamant geeft aan dat Vechtstromen niet de eigenaar is van de Glanerbeek vanaf de brug in de Gronausestraat tot aan de Dinkel. Dit deel is eigendom van reclamant. Over dit punt heeft zowel de gemeente Losser als het waterschap Vechtstromen geen contact gezocht met de eigenaar van de Glanerbeek. Als het regent en er is al een hoge waterstand wordt door de toevoeging van hemelwater van de afgekoppelde huizen het waterpeil nog hoger. Reclamant wil niet nog meer water op perceel en zijn het dan ook niet eens met dit plan.</p> <p><i>Klimaat</i> Reclamant constateert dat zij de laatste jaren merken dat het klimaat verandert. We krijgen vaker extreme neerslag in zeer korte tijd. We zien de Glanerbeek en de Dinkel steeds vaker buiten hun oevers treden.</p>	<p>stedelijk (1:100/jaar), geel voor akkerbouw (1:25/jaar) en groen voor gras (1:10/jaar).</p> <p><i>PIP Dinkeldal Zuid</i> Reclamant merkt op dat het watersysteem rondom Glane anders zal gaan reageren na de herinrichting. Ook geeft reclamant aan dat het zure water van de Glanerbeek gewassen aantast. Deze zienswijze heeft geen betrekking op het waterbeheerprogramma, maar op het herinrichtingsproject van de Glanerbeek. Dat project kent een apart traject van ter inzage legging. Wij adviseren reclamant om reacties in dat traject kenbaar te maken, voor zover dat niet is gedaan.</p> <p><i>Glanerbeek tot aan de Gronausestraat</i> Reclamant maakt melding van oevererosie en aanwezigheid van Japanse Duizendknoop. Deze zienswijze ziet niet op het waterbeheerprogramma maar op het toegepaste beheer en onderhoud. Wij zijn hierover met reclamant in gesprek.</p> <p><i>Hemelwaterafvoer Glane</i> Reclamant maakt een opmerking over het eigendom van de Glanerbeek in relatie tot het voornemen om hemelwater van de huizen in Glane op de beek af te koppelen. Deze zienswijze heeft geen invloed op het waterbeheerprogramma, maar is een separate ontwikkeling van de gemeente Losser. Wij adviseren reclamant om zienswijzen in dat traject kenbaar te maken, voor zover dat niet gedaan is.</p> <p><i>Klimaat</i> Wij delen mening van reclamant dat er veranderingen in het klimaat merkbaar zijn. We streven naar een robuust watersysteem dat zowel bestand is voor wateroverlast als droogte.</p> <p>Zienswijzen van reclamant geven geen aanleiding om het ontwerp waterbeheerprogramma aan te passen. Ten aanzien van de geuite zorgen en wensen met betrekking tot de ontwikkelingen rond de Glanerbeek spreken wij de hoop uit</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p><i>Samenvattend</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Legenda inundaties moet worden aangepast. - De frequentie van het onderlopen van de percelen klopt niet. - Door aanpassing van de Dinkel door PIP Dinkeldal Zuid krijgt reclamant meer wateroverlast. - Reclamant denkt dat architecten niet goed berekend hebben hoe vaak en hoe hoog de waterstand wordt en dat dit verergerd wordt door dat er onder de Glanestraat naast de Dinkel nog 2 doorgangen komen en bij de Rotermansbrug aan de Goormatenweg niks wordt opgelost. - Doordat reclamant minder effectief gebruik kan maken van percelen willen men hiervoor gecompenseerd worden. - Reclamant gaat niet akkoord met lozen van hemelwater op onze Glanerbeek. Reclamant is het er ook niet mee eens dat het water aan de overkant van de brug wordt geloosd, want dan heeft reclamant er evengoed wateroverlast van. - Reclamant wil dat Vechtstromen het deel van de Glanerbeek dat eigendom is van reclamant beschermd tegen het watergeweld dat nu onder de brug vandaan komt. 	<p>dat wij in goed overleg met reclamant tot een bevredigende oplossing kunnen komen.</p>	
08 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 7	Zie reactie op zienswijze nummer 7	
09 Particulier	<p>Reclamant geeft aan dat na bestuderen van de oude en nieuwe normenkaart een aantal van zijn percelen gaan van de norm van eens in de 25 jaar naar eens in de 10 jaar wateroverlast.</p> <p>Ook blijkt dat in het gebied wat potentieel beschikbaar is voor uitruil van percelen tussen ondernemers ten behoeve van de aardappelteelt de norm wordt aangepast van eens in de 25 jaar naar eens in de 10 jaar. Hierbij bedoeld reclamant op het gebied rondom Schoonebeek en langs het Stieltjeskanaal richting Coevorden. Reclamant is van mening dat deze nieuwe normen niet te verenigen is met de landbouwpraktijk, de risico's op wateroverlast worden groter terwijl voor de grondhuur steeds hogere prijzen worden gevraagd inherent aan de waarde van de grond. Door deze</p>	<p>De norm voor regionale wateroverlast wordt toegekend op basis van het ter plaatse aanwezige overwegend grondgebruik in een streefpeilgebied of streefpeilgebieden. Een streefpeilgebied is een ruimtelijke eenheid waarvan het overtollige oppervlaktewater wordt afgevoerd over het bijbehorende, eerstvolgend benedenstrooms gelegen peilregulerende kunstwerk. Een peilregulerend kunstwerk is een object dat tot doel heeft de stand van het oppervlaktewater te beïnvloeden, zoals een stuw of gemaal. Het watersysteem wordt niet per perceel, maar voor grotere gebieden – streefpeilgebieden – ingericht.</p> <p>Overwegend grondgebruik is het grondgebruik dat het meest voorkomt in een streefpeilgebied. Als in een streefpeilgebied</p>	Zie reactie op zienswijze nummer 03

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>maatregelen komt het economisch rendement van de teelt steeds meer onder druk te staan.</p> <p>Reclamant constateert dat het maaibeeld van het waterschap steeds extensiever wordt, wat leidt tot een grotere kans op calamiteiten. Er worden steeds meer milieu-aspecten doorgevoerd, zoals maar één zijde talud en bodem maaien en na een bepaalde periode de overzijde. Bij grote hoeveelheden neerslag in korte tijd kunnen dan problemen met wateroverlast optreden. In het te agenderen beleid wordt aangegeven bij met maatregel K-B-8 onderzocht wordt naar het afschaffen van de voorjaarsmaaironde. Dit is desastreuus voor het voorkomen van wateroverlast in het voorjaar tijdens en kort na het poten.</p> <p>Daarnaast spreekt maatregel K-B-9 over regelbare stuwen permanent op zomerpeil instellen. Ook dit is desastreuus voor de akkerbouw, welke de grond zowel in het voorjaar als in de herfst droog en draagkrachtig moet hebben voor zowel de poot-, zaai- als oogst- werkzaamheden. Een volgend punt is dat door grondruil in het akkerbouwgebied ook meer mais wordt verbouwd, wat dan weer aanleiding kan geven voor het wijzigen van het overwegend gebruik van het gebied van akkerbouwmatig naar mais en grasland, wat weer een aanpassing op de normenkaart teweeg brengt van eens in de 25 jaar naar eens in de 10 jaar.</p> <p>In het ontwerp waterbeheerprogramma beschrijft Vechtstromen een duurzaam financieel beleid. Er is een meerjarenraming opgesteld, en hierin een lastendrukstijging benoemd welke wordt getracht te fixeren op 3,4%. In uw beleid werkt u naar een grotere kans op wateroverlast, verminderde werkzaamheden cq onderhoud, dit komt niet overeen met een lastendruk stijging. Minder doen voor meer geld.</p> <p>Met de zienswijze pleit reclamant voor een voortzetting van de huidige normenkaart, peilbeleid en een stringent</p>	<p>bijvoorbeeld 25% “natuur”, 30% “akkerbouw” en 45% “grasland” is, dan is “grasland” het overwegende grondgebruik in dat streefpeilgebied. In het streefpeilgebied waar u op doelt is grasland het overwegende grondgebruik, vandaar de norm 1:10/jaar.</p> <p>Wij hebben, naar aanleiding van deze zienswijze, uitgezocht of goed is uitgevoerd. Wij hebben daarvoor de meest recent beschikbare kaart van het grondgebruik in Nederland (LGN2019) gehanteerd. Hieruit is naar voren gekomen dat grasland wél het overwegende grondgebruik is in het streefpeilgebied waar percelen zich bevinden.</p> <p>Vechtstromen is gestart met een herziening van het maaibeeld. Bij deze herziening wordt gekeken naar mogelijkheden om de biodiversiteit te bevorderen. Dit kan in sommige gevallen betekenen dat er extensiever gemaaid gaat worden t.o.v. de huidige maaiwijze, hierbij zal gebiedsgericht gekeken moeten worden naar droogte en natschades in stroomgebied. Echter zullen we overal aan de normenkaart wateroverlast en GGOR moeten voldoen.</p> <p>Maatregel K-B-9 spreekt over onderzoeken van de mogelijkheden om stuwen permanent op zomerpeil te houden. Bij dit onderzoek moet duidelijk worden of de voordelen van minder droogte in het door de stuw gereguleerde peilvak opwegen tegen de door u geschetste nadelen.</p> <p>Vechtstromen zet in op een duurzaam financieel beleid. Onder ‘duurzaam financieel beleid’ verstaan wij: ‘Het verrichten van (wettelijke) taken en opgaven bij een structureel sluitende exploitatiebegroting, een bestendig investeringsvolume met een aanvaardbare schuldpositie, tegen een maatschappelijk aanvaardbare lastendruk voor huishoudens en bedrijven en voldoende reserves in relatie tot het risicoprofiel, waarbij dit wordt beschouwd over een periode van tien jaar.’ De komende jaren worden gebruikt om de lastendrukstijging te beperken en op de lange termijn de</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	maaibeleid wat ten goede komt aan een goede landbouwpraktijk.	relatieve schuldpositie te stabiliseren, waarbij tevens ruimte voor beleidsintensivering is op de bestuurlijke thema's klimaat, waterkwaliteit en duurzaamheid.	
10 Ambtelijk gemeente Hardenberg	<p>Reclamant verzoekt rekening te houden bij de definitieve vaststelling van het ontwerp waterbeheerprogramma 2022 – 2027 van het Waterschap Vechtstromen met de volgende punten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In zijn algemeenheid ziet het stuk er goed en verzorgd uit en sluit het aan bij de opgaven die zowel landelijk als gemeentelijk ook komende jaren belangrijk zijn en de aandacht krijgen en verdienen. Dit betreffen onder andere klimaatadaptatie (DPRA), waterkwaliteit, duurzaamheid en de veranderopgave in de kader van de omgevingswet. 2. In het opstellen van het ontwerp waterbeheerprogramma heeft consultatie plaatsgevonden. In onze optiek heeft deze consultatie niet/nauwelijks plaatsgevonden. We zijn dan ook benieuwd welke invloed de consultatie heeft gehad op de inhoud van het ontwerp waterbeheerprogramma. 3. Doelstelling is om in de toekomst water als leidende principe toe te passen bij de inrichting van onze leefomgeving om daarmee een robuust watersysteem te creëren. Waardevolle doelstelling. Echter wordt er aan verbonden dat dan de consequentie is dat hemelwater en afvalwater goed van elkaar te scheiden en te ontvlechten. Hierin missen we de doelmatigheidsafweging tot het volledig afkoppelen van hemelwater. Tevens betreft dit ook grotendeels een gemeentelijke taak, we gaan dan ook graag in gesprek om de mogelijkheden en doelstellingen hieromtrent met elkaar te bespreken. 4. Het opstellen van wateragenda's onderschrijven wij. We zien dit graag terug in de samenwerking Noordelijk Vechtstromen. 5. 'Metingen in Vechtstromen laten zien dat in specifieke situaties een hoge concentratie van IBA's van klasse 1 het realiseren van de kwaliteitsdoelen in de weg kan staan. In 2022 wil het waterschap daarom nieuwe 	<p>Reclamant stelt dat consultatie voor het waterbeheerprogramma niet/nauwelijks heeft plaatsgehad en vraagt naar een toelichting.</p> <p>Eind 2020/begin 2021 waren zowel de Watervisie als het Waterbeheerprogramma in ontwikkeling. De consultatie voor deze beide documenten is - verspreid over een half jaar - in één proces opgepakt. Het dagelijks bestuur van Vechtstromen heeft in die periode een serie consultatiegesprekken gevoerd met de belangrijkste stakeholdergroepen, zoals provincies, gemeenten, landbouworganisaties, natuurorganisaties, woningcorporaties, bedrijven (w.o. recreatieondernemers). Sommige organisaties hebben daarnaast ook nog een schriftelijke reactie gegeven tijdens de ontwikkelingsfase van beide documenten. De reacties van deze stakeholders zijn verwerkt, gerubriceerd en gebruikt om de concept Watervisie aan te passen en als input gebruikt voor het Waterbeheerprogramma. Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen heeft kennisgenomen van de inbreng van stakeholders en de op basis daarvan doorgevoerde wijzigingen en/of opgenomen elementen in Watervisie en Waterbeheerprogramma beoordeeld.</p> <p>Reclamant stelt dat het toepassen van water als leidend principe bij de inrichting van de leefomgeving als consequentie heeft dat hemel- en afvalwater worden gescheiden. Wij merken op dat scheiding van hemel- en afvalwater niet zozeer te maken heeft met water als leidend principe in de leefomgeving maar gewenst is om drie hele duidelijke redenen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hemelwater is geen afvalwater dat afgevoerd moet worden naar een rioolwaterzuivering. Doordat het water uit het gebied wordt afgevoerd zorgt het ervoor dat ter plaatse geen infiltratie plaatsvindt en daardoor verdroging in de hand wordt gewerkt; 	<p>In het hoofdstuk Het klimaat verandert is de reden van het streven naar ontvlechting hemel- en afvalwater verduidelijkt.</p> <p>In hoofdstuk 4 Waterkwaliteit onder druk is de tekst over IBA beleid aangepast en meer gericht op samenwerking.</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>voorschriften vaststellen waarin IBA's moeten voldoen' Met verwondering hebben we kennis genomen van de voorgenomen aanpassing van de normen. We vragen ons af het dit de juiste weg is om de kwaliteitsdoelen te kunnen behalen.</p> <p>6. We onderschrijven de doelstelling om bij de uitvoering van de duurzaamheidsdoelstellingen aansluiting te zoeken bij de SDG's (Sustainable Development Goals).</p> <p>7. Het verkennen van de kansen voor circulair watergebruik voor droogtebestrijding is interessant. Dit is een kans om droogte vanuit DPRA te koppelen aan circulariteit en duurzaamheid in het kader van de SDG's</p> <p>8. We onderschrijven de doelstelling in het verzorgen van waterlessen op scholen. Waardevol voor de aandacht voor water en creëren van bewustzijn. Juichen we toe en zijn bereid hierin samen op te trekken.</p>	<p>2. Afvoeren van schoon hemelwater naar de rioolwaterzuivering, zorgt voor een ondoelmatig zuiveringsproces en zorgt het ervoor dat energie wordt verspild met zinloos verpompen van water:</p> <p>3. Rioleringen zijn goed te dimensioneren op de vrij constante hoeveelheid afvalwater uit onze huishoudens en bedrijven. Wanneer echter de zeer onregelmatige en soms extreme hoeveelheden hemelwater ook via de riolering moeten worden afgevoerd, gaat dit (frequent) gepaard met het overstorten van het riool. Met als gevolg dat ongezuiverd rioolwater rechtstreeks op het oppervlaktewater wordt geloosd. En daarmee de (ecologische) kwaliteit van het oppervlaktewater bedreigd.</p> <p>Dat het ontvlechten van hemel- en afvalwater grotendeels een gemeentelijke taak is beamen wij. Vanwege het belang van deze maatregel voor het gehele watersysteem, wil het waterschap hier toch aandacht voor vragen en graag met gemeenten in overleg over mogelijkheden om te ondersteunen, bijvoorbeeld via ondersteunen bij het creëren van open water in het stedelijk gebied.</p> <p>In het samenwerkingsverband Noordelijke Vechtstromen werken wij op een goede en constructieve wijze samen met meerdere gemeenten tegelijk. Dit neemt niet weg dat wij ook graag met iedere gemeente apart een wateragenda opstellen.</p> <p>5. Wij onderkennen dat de tekst over IBA's (individuele behandeling afvalwater) te regulerend is en te weinig uitgaat van de samenwerking met gemeenten in de afvalwaterketen. De tekst wordt aangepast.</p> <p>De zienswijzen over aansluiting zoeken bij de SDG's (Sustainable Development Goals), DPRA en waterlessen beschouwen wij als een ondersteuning van in te zetten beleid van het waterschap.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
11 Ambtelijk gemeente Coevorden	<p>Reclamant herkent de hoofdlijn van de eind 2020 besproken visie van het waterschap in het ontwerp ontwerp waterbeheerprogramma terug op de punten aandacht voor de klimaatverandering, waterkwaliteit en duurzaamheid. Veel van de thema's die in het ontwerp waterbeheerprogramma zijn benoemd kunnen pas goed worden beoordeeld op het moment dat er concrete invulling aan wordt gegeven. Wij zien op een groot aantal punten in uw programma een betrokkenheid van de gemeente. Veel van het succes van uw beleid hangt hierbij af van de manier waarop de omgeving hierin wordt betrokken en hoe het waterschap invulling geeft aan het begrip partnerschap. De gemeente geeft hierbij de voorkeur aan een partnerschap op basis van gelijkwaardigheid op basis van open en vroegtijdige communicatie waarbij een bredere belangen afweging dan alleen het waterbelang een volwaardige plaats kan krijgen.</p> <p>Reclamant bedankt voor het geven van invulling op de commentaar op de Watervisie, het als een belangrijk punt te benadrukken dat open en vroegtijdige communicatie de prioriteit zullen krijgen.</p>	<p>Vechtstromen vindt samenwerken, transparantie in beleid en uitvoering en vroegtijdige communicatie voorwaardelijk voor het uitvoeren van waterschapstaken. Een goede relatie met onze natuurlijke partners, zoals gemeenten zijn hierbij belangrijk. Vechtstromen werkt daarom intensief samen met gemeenten in de samenwerkingsverbanden Noordelijke Vechtstromen en Twents waternet, maar ook één op één met gemeenten in projecten en specifieke watervraagstukken. In het waterbeheerprogramma geven we aan dat we onze bestaande samenwerkingen willen intensiveren. Dit doen we door uitvoering te geven aan onze communicatievisie en stellen we in de planperiode een participatievisie op. We zien dat participatie als een noodzakelijke ontwikkeling om doelmatig en effectief onze watertaken te kunnen uitvoeren.</p>	
12 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 7	Zie reactie op zienswijze nummer 7	
13 Gedeputeerde staten provincie Drenthe	<p>Reclamant geeft aan dat in het ontwerp waterbeheerprogramma geen relatie te vinden is met de natuurfuncties die de provincie heeft aangewezen. Reclamant verzoekt om de maatregelen die het waterschap voornemens is uit te voeren met betrekking tot natuurgebieden duidelijker te verwoorden, onder andere voor de buffer zuid van het Bargerveen.</p> <p>Reclamant ondersteunt de lijn die het waterschap voor het optimaliseren wateraanvoer, conserveren water, voorkomen inefficiënt watergebruik en optimaliseren gebruik van grondwater en optimaal bodembeheer.</p>	<p>Het Bargerveen is één van de N2000-gebieden binnen Vechtstromen. De maatregelen die ten behoeve van het Bargerveen worden getroffen, worden bepaald in de bestuurscommissie Bargerveen.</p> <p>Het waterschap stelt regels ten aanzien van onttrekkingen en drainage vanuit de doelstellingen en afwegingskader van de Waterwet. In het waterbeheerprogramma is aangegeven dat in de planperiode het onttrekkingen- en drainagebeleid wordt herijkt aan de veranderende klimaatomstandigheden. Onttrekkingen en drainage worden vanuit de Wet natuurbescherming niet beschouwd op de effecten voor het watersysteem, maar op de natuur. Dit neemt (uiteraard) niet weg dat we met het bevoegd gezag voor de wet</p>	<p>In hoofdstuk 3 Het klimaat verandert wordt bij de maatregelen in paragraaf 3.4 onder reguleren toegevoegd dat we het onttrekkingenbeleid en drainagebeleid aanpassen en hierbij afstemming zoeken met de Wet natuurbescherming".</p> <p>Voor de normering wateroverlast zie reactie op zienswijze nummer 03</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>Reclamant constateert dat in het beheerprogramma voorgesteld wordt het onttrekkingenbeleid en drainagebeleid aan te passen om beter om te gaan met droogte en met meer natte periodes. Reclamant mist hierbij een actiepunt dat de regelgeving ook in overeenstemming wordt gebracht met de vereisten van de Wet natuurbescherming in de Natura 2000-gebieden. Met betrekking tot wateroverlast zet Vechtstromen in op een norm van T=10 voor alle landbouwgronden in beekdalen. Deze inzet past binnen het beleid van de provincie Drenthe voor de beekdalen, namelijk dat de waterhuishouding in de beekdalen bijdraagt bij aan de grondwatervoorraad en het voorkomen van wateroverlast. De Omgevingsvisie en het Ontwerp Regionaal Waterprogramma geven ruimte voor een specifieke invulling voor de beekdalen. Reclamant geeft aan dat het advies van Vechtstromen over de normering wordt overgenomen als Omgevingswaarde in de Provinciale Omgevingsverordening.</p> <p>Volgens hoofdstuk 4 is de rioolwaterzuiveringsinstallatie van Emmen een belangrijke verontreinigingsbron van stikstof en fosfaat voor het ontvangende oppervlaktewater. Reclamant vraagt aan te geven wanneer en welke maatregelen getroffen worden, mede gezien de zorgen die Waterschap Hunze en Aa's kenbaar heeft gemaakt over de kwaliteit van het door hen via Klazienaveen ingenomen water.</p> <p>Reclamant spreekt de waardering uit dat in het ontwerp waterbeheerprogramma op verschillende onderwerpen de samenwerking en verbinding wordt gezocht zoals bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het onttrekkingenbeleid en drainagebeleid zodat beter om kan worden gegaan met droogte en met meer natte periodes; • het uitvoeringsprogramma voor de grondwaterbeschermingsgebieden: • Deltaplan Agrarisch Waterbeheer; • Regionale Energietransitie. 	<p>Natuurbescherming in deze, de provincie, willen afstemmen over onderhavige regulering en herijking van het beleid.</p> <p>Wij beschouwen de zienswijzen over normering wateroverlast, de aanpassingen aan de rwzi Emmen en de effecten daarvan op de waterkwaliteit als ondersteuning van de door ons ingezette beleidsontwikkeling.</p> <p>De procesautomatisering en de beluchting van de rwzi Emmen worden de aankomende jaren aangepast. De verwachting is dat de vrachten stikstof en fosfaat in het effluent hierdoor sterk verbeteren. De aanpassingen zitten in de programmering voor de jaren 2022-2025.</p>	
14	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 7	Zie reactie op zienswijze nummer 7	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
Particulier			
15 Particulier	Reclamant verwijst naar de kaart op pagina 37 van het ontwerp waterbeheerprogramma. In de zienswijze is een kaart gevoegd met verwijzing naar grasland met drainagebuizen. Deze drainage komt uit op een beek die volgens reclamant niet verondiept moet worden, want dan is afvoer van water niet meer mogelijk. Zonder drainage wordt de grond te nat.	Verondieping van watergangen waar reclamant voor vreest vanwege zijn drainagesysteem, wordt niet via dit waterbeheerprogramma geregeld. Het wordt geregeld via een projectplan of een leggerwijziging. Beide hebben een mogelijkheid voor inspraak.	
16 Staatsbosbeheer Drenthe, mede namens Natuurmonumenten, Het Drentse Landschap en Natuur- en Milieufederatie Drenthe	<p>Reclamanten constateren dat de onmiskenbare klimaatverandering tot steeds frequenter voorkomende weersextremen van zeer natte en extreem droge periodes leidt. Dat maakt een ingrijpende transitie in de omgang met het watersysteem noodzakelijk. Reclamant is dan ook blij dat Vechtstromen in de watervisie 2050 het belang onderstreept om extra stappen te zetten naar de ontwikkeling van een klimaatrobuust watersysteem en om de biodiversiteit te versterken. De noodzaak om te komen tot een robuust, veerkrachtig en toekomstbestendig watersysteem willen ze graag van harte onderschrijven.</p> <p>Het nu voorliggende ontwerp waterbeheerprogramma 2022-2027 is volgens reclamanten de plek om deze opgave concreet vorm te geven.</p> <p>Met het ontwerp waterbeheerprogramma wordt de Watervisie 2050 vertaald naar te behalen resultaten op strategisch en tactisch niveau voor de komende zes jaar en wordt aangegeven welke maatregelen en voorzieningen daarvoor worden getroffen. De maatregelen zijn soms beschreven op een hoog abstractieniveau en ook in termen van 'inzetten op, onderzoeken, adviseren, stimuleren, bevorderen'. Reclamanten vragen de maatregelen zo concreet mogelijk te formuleren opdat het ontwerp waterbeheerprogramma geëvalueerd kan worden op bereikte resultaten. Reclamanten dringen hier ook op aan omdat zij, samen met Vechtstromen, doordrongen zijn van de urgentie van het aanpassen van het watersysteem. Hierbij gaat het niet alleen om het beheer, maar zoals in het</p>	<p>Wij beschouwen de inleiding van reclamant als ondersteuning van de ingezette beleidslijn om klimaat robuust te werken, zoals ook omschreven in de Watervisie van Vechtstromen.</p> <p>Evenals reclamant willen wij graag concrete stappen zetten om tot een klimaatrobuust systeem te komen. Zoals reclamant echter ook al aangeeft, heeft in het waterbeheer jaren het accent gelegen op afvoeren en daarmee voorkomen van wateroverlast. De extra aandacht die er nu, door het veranderende klimaat, is voor het vasthouden van water en bestrijding van droogte is relatief nieuw en gaat gepaard met een zoektocht naar de juiste maatregelen. Maatregelen die recht doen aan de wens om meer water vast te houden maar tegelijkertijd de risico's van wateroverlast niet uit het oog verliezen.</p> <p>De suggestie van reclamant om via een zogenoemde "watertafel" vraagstukken te agenderen willen wij dan nader bespreken met onze (Drentse) partners.</p> <p>De maatregelen die reclamant noemt als "quick wins", worden onderschreven door het waterschap en ook reeds voor een deel uitgevoerd.</p> <p>Terecht merkt reclamant op dat er onvoldoende grip is op aantal en omvang van onttrekkingen en op de mogelijke effecten. Zoals in het waterbeheerprogramma aangegeven, onderneemt het waterschap hierin actie door in de planperiode het onttrekkingenbeleid te herijken.</p>	In hoofdstuk 3 Het klimaat verandert is in paragraaf 3.4 als maatregelen onder samenwerking/communicatie op genomen dat we onderzoeken of we het gesprek met terreinbeherende organisaties en andere partners vorm kunnen geven via zogenoemde klimaattafels.

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>ontwerp waterbeheerprogramma terecht staat ook over de inrichting van het watersysteem.</p> <p>In heel Nederland en ook in het beheergebied van waterschap Vechtstromen zien reclamanten dat het een enorme uitdaging is, om van een watersysteem gericht op afwatering en ontwatering te komen tot een inrichting en beheer van het watersysteem waarmee extreme droge en natte periodes kunnen worden opgevangen. Dus met andere normeringen en wellicht ook ander waterbeheer-instrumentarium en veel meer samenwerking in de hele waterketen. En ook met een verschuivende balans tussen water aanvoeren en water vasthouden ten gunste van het water vasthouden. Zoveel mogelijk aansluiten bij natuurlijke watersystemen is wat reclamanten betreft het uitgangspunt. Vechtstromen geeft in het ontwerp waterbeheerprogramma aan in 2022 te hebben bepaald welke maatregelen worden ingezet voor het omgaan met watertekorten en wateroverlast. Reclamanten achten het van belang dit met een grote mate van urgentie samen met betrokken partijen op te pakken.</p> <p>In dit licht vragen reclamanten in het waterbeheerprogramma extra aandacht voor de volgende twee onderwerpen.</p> <p>Ten eerste willen reclamanten aansturen op meer samenwerking in de hele waterketen, met provincie, waterwinners, andere waterschappen en gemeenten op Drents niveau. Reclamanten stellen daartoe voor in een watertafel samen te werken. Om te beginnen zouden reclamanten graag meer inzicht willen in de Drentse waterbalans en wellicht volgend daarop een gezamenlijk lange termijnvisie op het waterbeheer op Drents niveau. In Noord-Brabant is op een dergelijke wijze bij voorbeeld een heel nuttig bestuursakkoord klimaatadaptatie tot stand gekomen.</p> <p>Als tweede constateren reclamanten dat er onvoldoende grip is op de effecten van diepe en ondiepe, grote en kleine grondwateronttrekkingen en drainage. Vechtstromen benoemt dat ook zelf in het ontwerp</p>	<p>Op het aanbod van reclamant om met het waterschap samen te werken aan vergroting van de klimaatrobuustheid van het watersysteem en de verbetering van de waterkwaliteit, gaan wij graag in.</p> <p>Het waterschap deelt de zorgen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij intensieve teelten. Daarom ondersteunt het waterschap het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer en voeren wij onze wettelijke taken van de handhaving op het voorgeschreven gebruik van deze middelen. Verdere sturing op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is de verantwoordelijkheid van het ministerie van LNV die daarvoor de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 heeft opgesteld.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>waterbeheerprogramma. Ervaring van reclamanten is dat hierdoor in de afgelopen jaren de verdroging van natuur is toegenomen. Derhalve vragen reclamanten om heel concreet en op korte termijn inzicht te vergaren in alle onttrekkingen van grondwater (ook de snelgroeiende kleine onttrekkingen) en daar de effecten van in kaart te brengen. Absolute prioriteit heeft het nader stellen van regels aan drainage en onttrekkingen in de buurt van natuurgebieden waarbij het voldoen aan de watervraag voor natuur het uitgangspunt moet zijn. Met name de groei van de kapitaalintensieve teelten, zoals de bollenteelt en de bijbehorende grondwateronttrekkingen en drainage vlak naast natuurgebieden kunnen in de nabije toekomst tot een onhoudbare situatie leiden waarin natuurdoelen zwaar onder druk komen te staan. Ook in relatie tot de waterkwaliteit maken reclamanten zich zorgen over het gebruik van bestrijdingsmiddelen in deze intensieve teelten. Reclamanten vragen om het ontwerp waterbeheerprogramma op bovengenoemde onderdelen aan te vullen. Tevens zouden reclamanten graag na de zomer in gesprek willen over onze zienswijze. Bij dit alles is het van groot belang om herhaaldelijk de urgentie van het ‘anders’ doen uit te stralen. Graag werken reclamanten daarbij met Vechtstromen samen.</p>		
17 Particulier	<p>Reclamant teken bezwaar aan tegen de nieuwe normering T=10. Gezien de geschiedenis van wateroverlast op gronden en erf van reclamant kan reclamant zich niet vinden in de nieuwe normering van T=10. Het verbaast reclamant dat het bedoelde gebied nog niet is aangemerkt als aandachtsgebied, zeker gezien de nieuwe normering die voorligt.</p>	<p>De norm voor regionale wateroverlast wordt bepaald op basis van het ter plaatse aanwezige overwegend grondgebruik. De werkelijke wateroverlast speelt in eerste instantie geen rol in het bepalen van de normen. Er wordt gekeken naar het aanwezige grondgebruik.</p> <p>Als de werkelijke situatie vervolgens wordt getoetst (via voorspellingsmodellen) aan de toegekende norm en hieruit komt naar voren dat volgens de voorspellingsmodellen het water vaker uit de watergang, op het land komt dan de norm aangeeft, dan is er sprake van een “aandachtspunt”. Uit de toetsing aan de normenkaart is een aandachtspuntenkaart opgesteld. Op deze kaart staan de situaties (aandachtspunten)</p>	<p>Zie reactie op zienswijze nummer 03</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
		<p>waar de werkelijke situatie de norm overschrijdt. Perceel van reclamant staat momenteel niet op deze aandachtspuntenkaart. Naar aanleiding van deze zienswijze zullen wij het perceel nader beoordelen en de uitkomst hiervan corresponderen met reclamant.</p>	
<p>18 Particulier</p>	<p>Reclamant vreest dat door uitvoering van het ontwerp waterbeheerprogramma de bedrijfsvoering in gevaar komt en vreest voor grote schade. De bedrijfsvoering van reclamant is gericht op het maximaal omzetten van gras naar melk en dat middels zoveel mogelijk weidegang voor de melkkoeien. Streven is naar zoveel mogelijk balans in bedrijfsvoering met zo min mogelijk input werken aan een rendabele bedrijfsvoering. De maatregelen zal voorgesteld hebben grote invloed hebben op de landbouwkundige gebruiksmogelijkheden van gronden van reclamant.</p> <p>Daar waar het gaat om de verandering van de normering voor overstromingen (nu 1x in de 10 jaar en het was 1 x in de 25 jaar) betekent in de praktijk dat het gemiddelde waterpeil zal stijgen. Aangezien reclamant met bedrijf op het laagste punt van de Regge zit, zullen de gevolgen voor ons groot zijn. De graslandproductie zal als gevolg van een veranderend waterpeil gevoeliger worden voor zowel droogte als vernatting omdat de groei van de beworteling wijzigt. Daarnaast zal de teelt van bieten voor ons in gevaar komen, aangezien deze zeer gevoelig zijn voor vernatting.</p> <p>Ook het voornemen om waterberging toe te staan op de percelen nabij bedrijf van reclamant zal tot gevolg hebben dat beweiding van onze koeien ernstig belemmerd wordt en dat bedrijfsvoering in gevaar wordt gebracht. Hiertegen heeft reclamant bezwaar.</p> <p>Als laatste maakt reclamant bezwaar tegen eventuele beperkingen in de beregeningsmogelijkheden, zowel beperkingen m.b.t. beregening vanuit oppervlaktewater als vanuit waterbronnen. Door de veranderende groei van het wortelstel van het grasland (ondieper door stijging van het</p>	<p>De norm geeft aan welke inspanningsplicht het waterschap heeft om te voorkomen dat water vanuit de bij het waterschap in beheer zijnde watergangen, het land op stroomt. Een aanpassing in de norm betekent niet dat een perceel vaker gaat onderlopen met water. De feitelijke waterhuishouding verandert niet door het verlagen van de norm. In de toekomst, als door het veranderende klimaat zich vaker extreme situaties voordoen zullen in een gebied met een hogere norm eerder maatregelen worden getroffen om inundaties vanuit waterschap waterlopen, te voorkomen, dan in gebieden met een lagere norm.</p> <p>In het kader van het streven naar een klimaat robuust watersysteem, dat de toename van weersextremen in het veranderende klimaat zo goed mogelijk het hoofd kan bieden, gaat het waterschap het vigerende onttrekkingenbeleid nader bezien. De kanttekeningen van reclamant tegen eventuele beperkingen in beregening mogelijkheden worden hierbij meegenomen.</p> <p>Met reclamant zijn en worden gesprekken gevoerd over inzet van zijn percelen. Dit gaat dan echter om de ontwikkelopgave Natura 2000 en om KRW. Dit is een separate casus die niet in het waterbeheerprogramma wordt geregeld.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	waterpeil) zal eerder droogteschade ontstaan. Juist dan is het kunnen toepassen van berekening een must.		
19 Particulier	<p>In het ontwerp waterbeheerprogramma van het waterschap is een onderdeel normering regionale wateroverlast opgenomen. Dit voorgestelde onderdeel wijkt voor het Drentse deel van het beheergebied af van het vorige waterbeheerprogramma. In totaal wil het waterschap bij meer dan 17.000 ha akkerbouw de gebruikelijke (en huidige) normwaarde voor akkerbouw $T = 1 \times 25$ jaar loslaten en afwaarderen naar de gebruikelijke norm voor grasland $T = 1 \times 10$ jaar. Hiertegen maakt reclamant bezwaar, omdat er waterhuishoudkundig geen urgentie of aanleiding is voor deze normverlaging.</p> <p>Het waterschap Vechtstromen heeft recent (maart 2020) hydrologische berekeningen laten uitvoeren. Uit deze berekeningen kwam dat in het Drentse deel van het beheersgebied van Vechtstromen geen risico op wateroverlast is. In tegenstelling tot het Overijsselse deel zijn er in het Drentse deel geen aaneengesloten gebieden waar verwacht wordt dat frequent overstromingen door hevige neerslag optreedt. Dit wordt veroorzaakt door de hoogteverschillen in het landschap tussen de beken en het maaiveld in de omgeving. Hierdoor is er nagenoeg geen kans op overstroming. Het handhaven van de huidige norm is dus geen probleem.</p> <p>Het verschil tussen de rode en blauwe gebieden in de figuur 2 (die in de zienswijze is opgenomen) geven de voor wateroverlast kwetsbare gebieden aan, waarbij een verandering van de norm tot een kostenbesparing bij het waterschap zou kunnen leiden, omdat daar geen of minder maatregelen genomen hoeven te worden. Goed zichtbaar is dat er in het omcirkelde gebied met nu nog een norm van $T = 1 \times 25$ jaar géén problemen zijn.</p> <p>Reclamant geeft aan dat door het waterschap voor de onderbouwing van het voorliggende voorstel meerdere keren het woord 'klimaatverandering' gebruikt. Ook</p>	<p>Reclamant stelt dat er geen urgentie is voor het verlagen van de norm. Dit beamen wij. Dit neemt echter niet weg dat wij de noodzaak zien voor harmonisatie van de normenkaart. Bij het maken van de normenkaart moeten wij rekening houden met provinciale voorschriften. De provincie bepaalt de basisnorm: dat is de minimale norm die de waterschappen moeten hanteren. Waterschap Vechtstromen is ontstaan uit een fusie van twee waterschappen. Onze voorgangers hebben in het verleden verschillende uitgangspunten gebruikt en daardoor de provinciale voorschriften op verschillende manieren uitgewerkt. Daarbij hebben ze soms gekozen voor een hogere norm dan de basisnorm. Gevolg hiervan is dat er binnen Vechtstromen verschillende normen waren voor soortgelijke gebieden. Omdat we binnen ons waterschap dezelfde normen willen hanteren, hebben we een nieuwe normenkaart gemaakt waarbij dezelfde uitgangspunten gehanteerd worden voor het gehele gebied van Vechtstromen. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de provinciale basisnormen en de afspraken die we hierover met andere waterschappen in stroomgebied Rijn-Oost hebben gemaakt.</p> <p>Daarnaast achten wij het van belang om bij ons waterbeheer en dus ook bij het toekennen van de normen, meer rekening te houden met de natuurlijke kenmerken van het watersysteem. Met het oog op de klimaatverandering, met naar verwachting vaker voorkomende extreme omstandigheden, zowel aan de natte als aan de droge kant, is dit voor ons nog belangrijker geworden.</p> <p>Het waterschap verlaagt de norm voor akkerbouw niet, deze blijft 1:25/jaar. Voor beekdalen geeft het waterschap echter aan dat hier een norm van 1:10/jaar geldt, ongeacht welk huidig grondgebruik hier plaats vindt. Het waterschap kiest hiervoor omdat in zijn visie meer rekening gehouden dient te worden met de natuurlijke eigenschappen van een gebied c.q. een watersysteem, bij het waterbeheer. Dit is naar de mening van het waterschap noodzakelijk om de vaker voorkomende weersextremen ook in de toekomst een hoofd te kunnen</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>reclamant realiseert zich dat het klimaat verandert. Echter, het willen anticiperen op klimaatverandering zou voor het waterschap een aanleiding moeten zijn om maatregelen te nemen om de robuustheid / veerkracht van het watersysteem voor droge en natte tijden te verbeteren. Nu wordt 'klimaatverandering' gebruikt voor het onderbouwen van het afwaarderen van de huidige wateroverlastnormen. Echter staat het water het waterschap helemaal niet aan de lippen. De consequentie is wel, dat door de verandering van normen, de komende decennia het waterschap de waterhuishoudkundige situatie laat verslechteren en het waterschap pas weer maatregelen neemt als de T = 1 x 10 jaar is bereikt of overschreden. En dus de akkerbouwers te maken krijgen met meer wateroverlast dan wanneer het waterschap wel maatregelen neemt.</p> <p>Kortom: een verlaging van de norm van T25 naar T10 in het Drentse deel van het grondgebied van het waterschap is niet noodzakelijk. En omdat er dus geen aanleiding en urgentie is, dient het voorgenomen beleid te worden herzien.</p> <p>Reclamant geeft aan dat de normering regionale wateroverlast waaraan het waterschap zich dient te houden, is opgenomen in de Omgevingsverordening van de Provincie Drenthe. Hierin staat voor gebieden buiten de bebouwde kom:</p> <p>a) Grasland met een norm van 1 x in de 10 jaar; b) Akkerbouw met een norm van 1 x in de 25 jaar; c) Glastuinbouw en hoogwaardige land- en tuinbouw met een norm van 1 x in de 50 jaar.</p> <p>De ruimtelijke eenheid waaraan de norm wordt toegekend, zijn dus gebieden met hetzelfde fysieke landgebruik: graslandgebieden of akkerbouwgebieden of gebieden met als landgebruik hoogwaardige land- en tuinbouw. Deze indeling is, gelet op de economische schade, bij wateroverlast ook gewenst. Voor grasland zo'n € 1.000,- per hectare. Voor akkerbouw zo'n € 4.000,- per hectare, voor</p>	<p>bieden. De beekdalen zijn van nature laaggelegen gebieden die in onder natte omstandigheden als eerste inunderen. Dit sluit aan bij de visie van de provincie Drenthe.</p> <p>De provincie Drenthe gaat uit van het gemiddelde grondgebruik per peilvak. Dit staat beschreven in artikel 9.5 van de toelichting op de Provinciale Omgevingsverordening. Wij sluiten ons aan bij dit uitgangspunt. Reden hiervoor is dat er vaak meerdere vormen van grondgebruik (akkerbouw, grasland, natuur) in één peilvak voorkomen. De normering wateroverlast is het instrument om te toetsen of een watersysteem "op orde" is (aan de norm voldoet). Het geeft het waterschap daarmee houvast ten aanzien van zijn inspanningsplicht om wateroverlast vanuit het oppervlaktewater te voorkomen. Omdat het watersysteem niet per perceel wordt ingericht, maar voor grotere streefpeilgebieden, is het begrip "overwegend grondgebruik" ingevoerd. zie ook reactie op zienswijze 13.</p> <p>Reclamant geeft aan dat beekdalen geen aparte categorie in de POV Drenthe zijn. Zoals hierboven reeds toegelicht is beschrijft de provincie Drenthe in haar provinciale omgevingsverordening dat ruimte voor water in beekdalen behouden moet blijven. In de zienswijze van de provincie Drenthe op dit waterbeheerplan staat dat de waterhuishouding in beekdalen bij moet dragen aan de grondwatervoorraad en het voorkomen van wateroverlast. Het waterschap krijgt daarom ruimte om een specifieke invulling te geven aan (de norm voor) beekdalen welke vervolgens opgenomen wordt in de provinciale omgevingsverordening.</p> <p>Reclamant geeft aan dat door onvoldoende detailniveau de kaart onvoldoende helderheid geeft voor wat betreft de mate van risico op wateroverlast. Er zijn geen wettelijke maatstaven voor een bepaald schaalniveau waaraan voldaan moet worden. Wij zijn van mening dat de kaart in samenhang met de bijbehorende teksten (in Waterbeheerprogramma en/of provinciale verordening) voldoende inzicht geven.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>hoogwaardige land- en tuinbouw € 20.000,- per hectare en glastuinbouw € 200.000,- per hectare.</p> <p>Door deze verschillen in schade is het gewenste beschermingsniveau voor glastuinbouw en hoogwaardige land- en tuinbouw hoger dan dat voor akkerbouw. En het gewenste beschermingsniveau voor akkerbouw hoger dan dat voor grasland. Deze indeling is conform de Leidraad Hoogwaternormering Regionale Watersystemen, het Nationaal Bestuursakkoord Water, Nationaal Bestuursakkoord Water Actueel, de Omgevingsverordening van de Provincie Drenthe of alle andere Omgevingsverordeningen van de andere provincies.</p> <p>Kortom: het voorstel van het waterschap om zonder noodzaak de norm te verlagen en daarmee toekomstige maatregelen om aan de normering van 1 x in de 25 jaar voor akkerbouw te blijven voldoen, niet te hoeven nemen, is niet acceptabel en financieel en waterhuishoudkundig niet onderbouwd.</p> <p>Voorts geeft reclamant aan dat in de provinciale omgevingsverordening Drenthe (POV) voor beekdalen de wateroverlastnormen geen aparte categorie zijn. Dit onderscheid hoeft ook niet te worden gemaakt, zolang het efficiënt is om in de peilvakken waar de beken stromen maatregelen te nemen. Volgens de concept-waternormenkaart van het waterschap krijgt een beekdalgebied automatisch een norm van 1:10.</p> <p>Kortom: Reclamant zou graag zien dat het waterschap Vechtstromen het verlagen van de norm pas als laatste redmiddel toepast, als het redelijkerwijs niet meer mogelijk is om aan de norm te blijven voldoen.</p> <p>De door het waterschap voorgestelde kaart met de normering wateroverlast sluit niet aan op de normering, volgens reclamant. Een zorgvuldig samengestelde en gedetailleerde kaart hoort in 2021 onderdeel te zijn van het</p>	<p>Het waterschap volgt de normen zoals weergegeven in bijgevoegde tabel van reclamant. Echter geldt ook een separate norm voor beekdalen en wordt uitgegaan van overwegend grondgebruik volgens de LGN2019.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>voorgestelde beleid. Zo hoort hoofdinfrastructuur buiten de bebouwde kom op T100 gezet te worden en dient er detail toegevoegd te worden in de bebouwde kom voor gebouwen, hoofdinfrastructuur en spoorwegen. Daarnaast dienen watergangen te worden uitgesneden etc.</p> <p>Dat het waterschap naast de gepubliceerde kaart vervolgens weer met een andere kaart de normering toetst (waarin wel openbaar groen, secundaire wegen en watergangen zijn opgenomen), is niet transparant.</p> <p>Kortom: Transparantie is een doel van de normering: helderheid geven aan de ingelanden over het risico van wateroverlast.</p> <p>In het Nationaal Bestuursakkoord Water NBW staat hoe LTO Noord graag ziet dat het waterschap Vechtstromen de norm zou moeten toepassen: 'gerelateerd aan het grondgebruikstype'. Reclamant verwijst naar een bijlage dat onderdeel uitmaakt van de zienwijze.</p>		
<p>20</p> <p>Dagelijks bestuur Waterschap Drents Overijsselse Delta</p>	<p>Reclamant zegt dank voor de uitnodiging om over de regionale opgaven in gesprek te gaan met partners. Gezien de complexiteit van de vraagstukken waar wij vandaag mee geconfronteerd worden en de druk om met passende antwoorden te komen vinden reclamanten het belangrijk samenwerking te zoeken bij het agenderen en oppakken van nieuwe opgaven.</p> <p>Een belangrijke voorwaarde bij het door ontwikkelen van het waterbeheer in de komende jaren is tijdige afstemming over de onderwerpen die een plek moeten krijgen in de verschillende visies, agenda's en programma's en over het proces waarbinnen dit vorm krijgt. Reclamanten willen inzetten op voortzetting van onze samenwerking binnen de provincies Drenthe en Overijssel en op versterking van de afstemming en samenwerking met de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest binnen de regio noord. Deze samenwerking heeft een impuls gekregen met de nieuwe Omgevingswet en de ontwikkeling van de Omgevingsagenda</p>	<p>Wij zijn content met de positieve reactie op de inhoud van het Waterbeheerprogramma en de uitgesproken wens tot (voortgaande) samenwerking bij het agenderen en oppakken van nieuwe opgaven. Reclamant en waterschap Vechtstromen onderschrijven beide het belang van tijdige en goede afstemming tussen provincies en waterschappen, zodat alle visies, programma's en plannen die in het kader van de nieuwe Omgevingswet in ontwikkeling zijn een samenhangend en krachtig geheel gaan vormen, een instrumentarium om optimaal maatschappelijk effect in onze werkregio's te bereiken. (Vechtstromen zet hierbij ook de genoemde samenwerking rondom de Omgevingsagenda Noord graag voort.)</p> <p>Wij hebben kennis genomen van en onderschrijft de vijf onderwerpen die reclamant nog speciaal belicht om samenwerking voort te zetten of te intensiveren. Vechtstromen zet het gesprek met reclamant graag voort om</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>Noord waarbij onze waterschappen betrokken zijn en reclamanten willen graag samen met Vechtstromen optrekken om hier een vervolg aan te geven.</p> <p>De inhoud is voor reclamanten herkenbaar en biedt een goede basis voor afstemming en samenwerking in de planperiode en ook daarna.</p> <p>Reclamanten willen in deze zienswijze een aantal onderwerpen meegeven waar zij kansen zien voor de voortzetting van de samenwerking en de uitwisseling van kennis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De ontwikkeling van nieuwe ontwerpcriteria voor het watersysteem, waarvan de noodzaak is ingegeven door veranderingen in ons klimaat, zoals het vaker optreden van droge omstandigheden en hoosbuien. De gebieden waarbinnen het aanvoeren van water niet mogelijk is vragen hierbij bijzondere aandacht. 2. De bewustwording over klimaat vergroten. Nader onderzoek doen naar gebieden waar het in de toekomst noodzakelijk kan zijn om watertekorten te accepteren en de wijze waarop we hierover in gesprek gaan met onze omgeving en hierover communiceren. 3. Slim watermanagement waarbij we zoeken naar optimalisatie van de regionale waterverdeling in natte én droge omstandigheden. We hebben bijvoorbeeld afspraken gemaakt om te verkennen hoe we in extreem natte omstandigheden systeemmaatregelen kunnen inzetten voor een veilige en robuuste Vecht. 4. Realisatie van de grondwateragenda Rijn Oost en afstemming van onttrekkingen binnen de provincies Drenthe en Overijssel. 5. Uitwisseling van kennis en samenwerking rond de inrichting en het beheer van de rioolwaterzuiveringsinstallaties, slibverwerking, circulair werken, energiebesparing en energieopwekking en behandeling afvalwater in de buitengebieden. 	<p>de waterbeheerprogramma's goed te verbinden en de uitvoering ervan voor te bereiden.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>Reclamanten gaan graag met Vechtstromen in gesprek om de uitvoering van onze waterbeheerprogramma's voor te bereiden en op onderdelen aan te scherpen en zien uit naar een goede samenwerking bij het realiseren van onze gezamenlijke doelstellingen.</p>		
<p>21 Ambtelijk gemeente Borger-Odoorn</p>	<p>Reclamant herkent de wateropgaven en hoofdlijnen in het ontwerp waterbeheerprogramma, zoals ook vermeld in de Watervisie.</p> <p>Reclamant onderschrijft dat het aanpassen van de waterhuishouding op de inrichting en het gebruik van de ruimte zijn grenzen bereikt. Water is voor reclamant geen primair leidend principe. Water wordt als mede-sturend en -inrichtend element meegenomen bij ordening van de openbare ruimte. Ruimte voor water wordt daarbij afgewogen tegen zaken als landbouw, economie, natuur, mobiliteit, woningbouw.</p> <p>Het peilbeheer volgt nu de aan de grond gegeven bestemming: peil volgt functie. Vechtstromen stelt het omgekeerde voor: functie volgt peil. Reclamant vraagt nadrukkelijk om de stakeholders zoals bewoners, bedrijven, agrariërs, grondeigenaren, natuurbeheerders, gemeenten, provincies bij de uitwerking van het ontwerp waterbeheerprogramma vroegtijdig te betrekken in het gebiedsproces.</p> <p>Het grootste en meest geschikte reservoir om water in te bergen is de bodem. Bij het zoeken naar de balans tussen afvoeren en bergen van water vraagt reclamant aandacht voor de effecten zoals toename grondwateroverlast, vernatting landbouw, afnemende waterberging in de bodem, beïnvloeding veenoxidatie en onderscheid in landelijk en stedelijk gebied.</p> <p>Zuiveringsinstallaties worden knooppunten voor circulair watergebruik en de productie van energie en grondstoffen. Vanuit het project riothermie in de Samenwerking Waterketen Noordelijke Vechtstromen is reclamant niet als</p>	<p>Zoals reclamant aangeeft is het aanpassen van de waterhuishouding op het gebruik van de ruimte niet oneindig. Dit betekent niet per definitie dat de functie het peil volgt, maar in bepaalde gevallen kan dit wel aan de orde zijn. Met reclamant zijn wij van mening dat in dergelijke situaties het belangrijks is om relevante stakeholders en partners op tijd te betrekken.</p> <p>Reclamant vraagt om aspecten van (grond)wateroverlast te betrekken bij het vasthouden en bergen van water. Dit zullen wij zeker doen. Dit is ook wat het complex maakt om meer water vast te houden en te bergen; als communicerende vaten beïnvloeden meer water vasthouden en bergen en risico op wateroverlast elkaar.</p> <p>Wij waarderen het aanbod van reclamant om met ons een optimalisatie (afval)waterstudie op te stellen en samen te zoeken naar kansen voor een duurzame wijze van energievraag en -aanbod. In de samenwerking Noordelijke Vechtstromen, maar één op één willen wij deze onderwerpen graag agenderen.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>kansrijk beoordeeld. De kansen en mogelijkheden liggen met name in het productieproces op de RWZI's van Vechtstromen. Reclamant wil graag meedenken over het afstemmen van de energievraag en -aanbod vanuit de omgeving.</p> <p>Regenwater is geen afvalwater, maar een bouwsteen in de ontwikkeling van een robuust watersysteem. Het beleid van reclamant is gericht op het afkoppelen van regenwater, ontvlechten van schoon- en vuilwater en schone waterstromen schoonhouden. Uitgangspunten bij de uitvoering zijn doelmatigheid en laagst mogelijke maatschappelijke kosten. Dit beleid is vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan. Wat de gemeente inzamelt en transporteert via de riolering heeft als influent effect op het productieproces, zuiveringsrendement, effluent en energiekosten van het waterschap. Vanwege deze relatie staat reclamant open om gezamenlijk een optimalisatie (afval)waterstudie (OAS) op te stellen.</p> <p>Samenvattend Bij afwegingen, in de bredere maatschappelijke context, is water één van de vele criteria. Reclamant geeft aan dat ze Vechtstromen kan vinden in het gezamenlijke einddoel: volksgezondheid, droge voeten en gezonde leefomgeving. Wat reclamant betreft benaderen wij de waterketen als één geheel en voeren we de taken uit tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. Tot slot geeft reclamant aan dat de inhoud van het ontwerp waterbeheerprogramma pas goed beoordeeld kan worden op het moment dat er concrete invulling aan wordt gegeven.</p>		
22 Particulier	Binnen het waterbeheerplan wordt de normering wateroverlast voor een aantal percelen van reclamant aangepast naar de kleur groen. Hierop maakt reclamant bezwaar om verschillende redenen.	De norm voor regionale wateroverlast wordt toegekend op basis van het ter plaatse aanwezige overwegend grondgebruik in een streefpeilgebied of streefpeilgebieden. Een streefpeilgebied is een ruimtelijke eenheid waarvan het overtollige oppervlaktewater wordt afgevoerd over het bijbehorende, eerstvolgend benedenstrooms gelegen peilregulerende kunstwerk. Een peilregulerend kunstwerk is	Zie reactie op zienswijze nummer 03

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>Vanuit het waterschap wordt gesteld dat de aangepaste normering volgt naar het landgebruik dus voor grasland de norm T=10 en voor akkerbouwland de norm T=25.</p> <p>De in de zienswijze genoemde percelen zijn sinds jaar en dag in gebruik als akkerbouwpercelen, met als meest geteelde gewassen zetmeelaardappelen, suikerbieten, zaaiuien en granen. Bij geen van deze teelten past een verlaging van de norm. Doordat er binnen de peilgebieden ook grasland aanwezig is, wordt een verlaging voorgesteld. Deze peilgebieden zijn ingedeeld om het waterpeil te reguleren in een gebied, en zijn dus niet geschikt om een indeling te maken naar landgebruik. Het waterschap doet er verstandig aan de kaart voor normering, per perceel in te kleuren.</p> <p>Vanuit provinciaal beleid (Drenthe) is er geen noodzaak om beekdalgebieden standaard te voorzien van een normering T=10. Het huidige concept waternormen kaart wordt dit echter wel toegepast. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen voornamelijk akkerbouwgrond en grasland. Deze aanpassing strookt dus niet met de eerder genoemde stelregel dat bij akkerbouwgrond de T=25 norm past. Vanuit de provincie geldt dit dus ook niet als noodzaak. Klimaatverandering wordt als voornaamst reden opgegeven om de normenkaart aan te passen. Hoewel klimaatverandering in het algemeen reclamant ook zorgen baart, wordt de meerwaarde van het generiek verlagen van de normering niet gezien. Immers het verlagen van deze normering heeft als gevolg dat waterwegen van lager waterhuishoudkundige kwaliteit kunnen worden dus minder in staat zijn bij extremen water vast te houden dan wel af te voeren.</p> <p>Reclamant verwacht dat waternormeringskaart wordt aangepast en dat er passende normering per perceel naar het daadwerkelijke landgebruik komt.</p>	<p>een object dat tot doel heeft de stand van het oppervlaktewater te beïnvloeden, zoals een stuw of gemaal. Het watersysteem wordt niet per perceel, maar voor grotere gebieden – streefpeilgebieden – ingericht.</p> <p>Overwegend grondgebruik is het grond gebruik dat het meest voorkomt in een streefpeilgebied. Als in een streefpeilgebied bijvoorbeeld, 25% door “natuur”, 30% door “akkerbouw” en 45% door “grasland” dan is “grasland” het overwegende grondgebruik in dat streefpeilgebied. In het streefpeilgebied waar reclamant op doelt is grasland het overwegende grondgebruik, vandaar de norm 1:10/jaar. Wij hebben, naar aanleiding van de zienswijze, uitgezocht of onze analyse, om te komen tot het overwegend grondgebruik, goed is uitgevoerd. Wij hebben daarvoor de meest recent beschikbare kaart van het grondgebruik in Nederland (LGN2019) gehanteerd. Hieruit is naar voren gekomen dat grasland wél het overwegende grondgebruik is in het streefpeilgebied waar bedoelde percelen zich bevinden.</p> <p>Wat betreft de normering van 1:10/jaar voor beekdalen kunnen wij het volgende toelichten. Het waterschap probeert de gebruiksfuncties zo goed mogelijk te bedienen. Tegelijkertijd achten wij het ook van groot belang dat bij het waterbeheer rekening gehouden wordt met de natuurlijke kenmerken van een gebied. Beekdalen zijn van nature laaggelegen gebieden die onder natte omstandigheden als eerste inunderen. In onze visie is het belangrijk om voor deze gebieden een graslandnorm (1:10/jaar) te hanteren.</p> <p>Wij verwijzen ook naar de reactie op zienwijze 19 over de normering voor beekdalen. Dit sluit aan bij de visie van de provincie Drenthe. De provincie Drenthe beschrijft in haar provinciale omgevingsverordening dat ruimte voor water in beekdalen behouden moet blijven. In haar zienswijze op dit waterbeheerprogramma staat dat de waterhuishouding in beekdalen bij moet dragen aan de grondwatervoorraad en het voorkomen van wateroverlast. Het waterschap krijgt daarom ruimte om een specifieke invulling te geven aan (de norm</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
		<p>voor) beekdalen welke vervolgens opgenomen wordt in de provinciale omgevingsverordening. Zie ook reactie op zienswijze 13.</p> <p>De nu door ons voorgestelde normen voor regionale wateroverlast passen naar onze overtuiging bij klimaatadaptief waterbeheer. Met de nieuwe normen accepteren we dat op daarvoor geschikte gebieden, zoals beekdalen, tijdelijk water op maaiveld aanwezig is. Dit sluit aan bij de (te verwachten) effecten van klimaatverandering. Opvatting van reclamant dat er vanuit de verandering van het klimaat geen enkele noodzaak is voor de door ons voorgestane aanpassingen delen wij niet.</p>	
23 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
24 Particulier	<p>Als eigenaar van een drietal landgoederen te Driene maakt reclamant zich zorgen over het te hoge waterpeil en de percelen, die als aandachtsgebied zijn gekenmerkt. Reclamant ziet de aankomende jaren graag een verlaging van het grondwaterpeil. Reclamant geeft aan dat de verhoging van het grondwaterpeil onder andere de oorzaak is dat Vitens geen water meer op pompt nabij de Weerseloseweg in Enschede. De gevolgen hiervan zijn desastreus (o.a. bomen die afsterven door te hoog grondwaterpeil). Het gebied kenmerkt zich door bosbouw uit de vorige eeuw, waarbij bomen op terpjes werden gepoot en rabatten het water afvoeren. Deze rabatten zijn de laatste 50 jaar niet meer onderhouden, waardoor het gebied al natter is geworden. Volgens reclamant wil Landschap Overijssel het gebied ook gaan vernatten. Dit staat volgens reclamant haaks op de nieuwe normeringskaart, zoals die is opgenomen in het ontwerp waterbeheerprogramma. Reclamant verwacht dat Vechtstromen de vergunning aanvraag van Landschap Overijssel nauwkeurig toetst, zodat het geen gevolgen heeft voor de aanliggende percelen. Er is ook veel kwelwater in een van de landgoederen, waar door Arcadis geen rekening mee wordt gehouden met berekeningen voor het landschap.</p>	<p>Uit de zienswijze van reclamant maken wij op dat deze niet zozeer betrekking heeft op het waterbeheerprogramma 2022-2027 maar op de planvorming door Landschap Overijssel en de rol die het waterschap hierin als bevoegd gezag (met betrekking tot de benodigde vergunningen) vervult. Uiteraard mag reclamant van Vechtstromen verwachten dat het voornemen van Landschap Overijssel zorgvuldig wordt getoetst. Daarbij kijkt Vechtstromen niet alleen naar de grondwaterstandseffecten van de voorgenomen plannen, maar ook naar de invloed daarvan op de kans op wateroverlast. Bij de uitwerking van de plannen is overigens als uitgangspunt gehanteerd dat er geen effecten mogen optreden op terreinen van derden.</p> <p>Reclamant geeft terecht aan dat in bedoeld gebied sprake is van enkele aandachtspunten regionale wateroverlast, op grond van de toetsing die het waterschap heeft uitgevoerd aan de nieuwe normen voor wateroverlast. Met deze aandachtspunten gaat Vechtstromen de komende jaren aan de slag.</p> <p>Wat betreft melding van reclamant van hoge grondwaterstanden in bedoeld gebied: indien reclamant een relatie vermoedt met de sluiting van de drinkwaterwinning</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
		<p>Weerseloseweg, adviseren wij hierover contact op te nemen met de provincie Overijssel. De provincie is bevoegd gezag voor grondwateronttrekkingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening. Op basis van de ons beschikbare informatie zien wij geen aanleiding om de oppervlaktewaterpeilen in dit gebied te verlagen.</p> <p>Tot slot: indien reclamant van mening is dat onrechtmatige hinder ondervonden wordt als gevolg van achterstallig onderhoud van rabatten, adviseren wij om de betreffende grondeigenaar daar op privaatrechtelijke gronden op aan te spreken. Het waterschap is daarin geen partij.</p>	
25 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
26 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
27 Particulier	<p>Reclamant geeft aan dat het plan onvolledig is, omdat het niet inzichtelijk maakt waar het water blijft in norm overstijgende omstandigheden. Vanwege rechtsvereiste van voorzienbaarheid moet reclamant dit wel weten. Plan is onvolledig, onzorgvuldig en dus onrechtmatig vanwege strijdigheid met artikel 3:2 Awb.</p> <p>Reclamant geeft aan dat sinds de invoering van de Waterwet het verboden is om de vroegere wateroverlast gebieden, die gebruikt werden als noodberging opnieuw als noodberging te gebruiken.</p> <p>De gebruiksfunctie van wateroverlast gebieden als tijdelijke waterberging is door bevoegd gezag met goedvinden van Vechtstromen wegbestemd, door dit historische tijdelijke gebruik niet her te bestemmen. Hierdoor is het vroegere tijdelijke gebruik onder het overgangsrecht van de RO komen te vallen. Vechtstromen kon dit voorzien in recht. Her-ingebruikname van de vroegere wateroverlastgebieden is</p>	<p>Bij norm overstijgende omstandigheden is er sprake van wateroverlast en zal water vanuit het oppervlaktewater (de watergangen) inunderen op de naast gelegen gronden. Zodra de omstandigheden zich normaliseren, zal de wateroverlast afnemen.</p> <p>Noodberging betreft het opzettelijk onder water zetten van gronden, als de normale bergingscapaciteit van een watersysteem niet groot genoeg is. Het gaat dan om boven maatgevende omstandigheden, waarop het watersysteem niet is berekend. Dit in tegenstelling tot bergingsgebieden. Het begrip 'noodoverloopgebied' maakt ook duidelijk dat het om zeer uitzonderlijke situaties moet gaan.</p> <p>Burgemeester en veiligheidsregio beslissen over inzet noodoverloopgebieden. Noodoverloopgebieden vervullen een functie met het oog op de openbare orde en veiligheid. Noodoverloopgebieden maken geen deel uit van het watersysteem en zijn zelf ook geen waterstaatswerk van het waterschap.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>verboden, gebruik geworden in bestaand recht! In de uitvoering van het waterbeheer is de waterbeheerder gehouden aan bestaand verbodsbepalingen. Hierdoor kan de normering wateroverlast rechtsonmogelijk van rechtstoepassing zijn binnen de ruimten waar het water zich van rechtsweg niet meer mag bevinden, omdat dit van rechtswege verboden is geworden.</p> <p>Het waterschapsbestuur is rechtsonbevoegd om normen op te leggen aan niet bij het waterschap in beheer zijnde ruimten. Het zelfbeschikkingsrecht over het dagelijks gebruik van deze ruimten ligt bij de eigenaar van deze ruimten. Reclamant staat niet toe dat zijn eigendommen door de waterbeheerder worden gebruikt op basis van één norm.</p> <p>Voorgenomen waterbeheer strookt niet met hetgeen in de beleidsnota retentie uit (2004?) is vastgelegd. De hierin aangewezen zoekgebieden voor waterberging gaan nu als waterberging gebruikt worden in norm overstijgende omstandigheden. Dit is in rechtsstrijd met de beleidsnota retentie. Di eerder AB besluit is nog steeds in rechtswerking.</p> <p>Met dit plan kiest Vechtstromen er volgens reclamant voor om meer water door de waterloop te jagen, dan de waterloop op grond van de gegeven norm aankan. Dit doet de overlast ontstaan!! Met berging tot gevolg!</p> <p>Alle aanvullingen rechten en weren voorbehouden.</p> <p>Het ontwerp waterbeheerprogramma legt aan beekdaleigenaren in normoverstijgende omstandigheden één disproportionele last op zonder dat hiervoor één publiekrechtelijke rechtvaardiging bestaat. De norm is geen eigendomsregulering in de zin van artikel 1 ERVM. Hierdoor behoudt reclamant rechten van ongestoord gebruik en genot van eigendom in normoverstijgende omstandigheden, op grond van artikel 1 ERVM. De norm bakend de zorgplicht af, maar reguleert het eigendomsrecht niet.</p>	<p>Het waterschap heeft in het beheergebied een aantal bergingsgebieden aangelegd en deze ruimtelijk bestemd in het bestemmingsplan van de gemeente en de legger van het waterschap.</p> <p>Bergingsgebieden hebben als doel om binnen een watersysteem voldoende ruimte voor de berging van (regen)water te creëren om daarmee te kunnen voldoen aan de normen voor regionaal oppervlaktewater.</p> <p>Bergingsgebieden zijn onderdeel van het watersysteem.</p> <p>Verder is er in het beheergebied van Vechtstromen geen sprake van “wateroverlast gebieden” die “als tijdelijke waterberging” worden ingezet door het waterschap. Wel is het zo dat in een situatie van langdurige overvloedige neerslag, die de ter plekke geldende norm voor wateroverlast overstijgt, percelen kunnen en mogen percelen inunderen vanuit het oppervlaktewater.</p> <p>De normen voor wateroverlast worden op grond van artikel 2.8 van de Waterwet in een provinciale verordening vastgesteld. In de Omgevingsverordening Overijssel is bepaald dat het waterbeheerplan van het waterschap één of meer kaarten bevat, waarbij de gebieden staan aangegeven met de daarbij behorende normen (artikel 4.4.4.). Het waterschap heeft deze normen voor zijn beheergebied vastgelegd in het Waterbeheerplan.</p> <p>Voor het inunderen van percelen als gevolg van wateroverlast is verder geen toestemming van de eigenaar nodig. Er is geen sprake van “in bezit name” van de percelen.</p> <p>Er zal sprake zijn van zeer incidentele wateroverlast – zeker niet structureel - en alleen als er dus sprake is van overvloedige neerslag ter plekke.</p> <p>De beleidsnota Retentie is december 2003 vastgesteld door het algemeen bestuur van het voormalig waterschap Regge en Dinkel.</p> <p>In de beleidsnota wordt de strategie beschreven van “het toepassen van retentie”. Onderdeel van de beleidsnota is het</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>Derhalve sommeert reclamant Vechtstromen om in normoverstijgende omstandigheden het door Vechtstromen beheerde water buiten de kadastrale erfgrenzen te houden nu de norm geen eigendomsrecht regulerende rechtswerking heeft in staand bestuursrecht. Op rechtsgrond van artikel 3:2 Awb dient deze sommatie gemotiveerd meegewogen te worden in het plan.</p> <p>Mocht deze sommatie ingeval van normoverschrijdende omstandigheid niet op Vechtstormen van toepassing zijn, vanwege 'de norm', dan verzoekt reclamant deze door te zenden degene die rechtsgehouden is om het recht op ongestoord gebruik en genot te bewaken. Reclamant beroept zich op de doorzendplicht Awb.</p> <p>'De norm' staat in het WKPB oz register niet ingeschreven als eigendomsrecht regulerende beperking, waardoor alle in beekdalen gelegen eigendommen op rechtsgrond van het WKBP oz register dezelfde rechtsbescherming hebben behouden als in stedelijk gebied gelegen eigendommen. Dit laatst had de planopsteller (het DB) kunnen rechtsvoorzien en daarom moeten motiveren. Dit laatste is niet het geval, waardoor waterbeheerplan volgens reclamant in strijd is met artikel 3:2 Awb.</p> <p>Reclamant geeft aan dat de Waterwet het door Vechtstromen gebruikte begrip beekdal niet als eigendomsrecht regulerende maatregel kent.</p> <p>Reclamant geeft aan dat dit dossier zich kenmerkt door grote vergelijking met de toeslagenaffaire.</p> <p>Reclamant geeft aan gehoord te willen worden.</p> <p>Tot slot behoud reclamant zich alle rechten weren en aanvulling voor.</p>	<p>benoemen van mogelijke, zogenaamde retentiekerngebieden. Of de beleidsnota nog in werking is, is maar de vraag. De betreffende beleidsnota is inmiddels ingehaald door verschillende waterbeheerplannen, de Waterwet en de fusie waaruit waterschap Vechtstromen is ontstaan. Los daarvan heeft de beleidsnota geen rechtstreekse werking richting individuele ingezetenen of rechthebbenden binnen het beheergebied van het waterschap. Het betrof een beleidsnota, waarin het waterschap richting geeft aan het uit te voeren waterbeheer. Tot slot strijdt het voorgenomen waterbeheer in dit waterbeheerprogramma niet met de beleidsnota. Voor wat betreft de realisatie van bergingsgebieden wordt verwezen naar de reactie hiervoor.</p> <p>Het waterbeheerprogramma als zodanig zal niet leiden tot meer water door watergangen.</p> <p>Een zienswijze kan na het verstrijken van de daarvoor gegeven termijn niet worden aangevuld.</p> <p>De normen voor wateroverlast duiden vooral de inspanningsverplichting die het waterschap als waterbeheerder heeft om wateroverlast door overstroming vanuit het oppervlaktewater te voorkomen of zoveel als mogelijk te beperken. In een situatie van langdurige overvloedige neerslag die de ter plekke geldende norm voor wateroverlast overstijgt, kunnen en mogen percelen inunderen vanuit het oppervlaktewater. Deze vorm van wateroverlast is incidenteel – zeker niet structureel - en alleen als er dus sprake is van overvloedige neerslag ter plekke. Deze vorm van wateroverlast is ook niet dusdanig dat percelen niet overeenkomstig hun bestemming kunnen worden gebruikt. Er is ook geen sprake van een individuele en buitensporige last. Met de normen voor wateroverlast worden ook geen beperkingen opgelegd ten aanzien van het gebruik van eigendommen. De Afdeling Rechtspraak van de Raad van State heeft dit als zodanig ook bepaald.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
		<p>Het is geenszins de taak van het waterschap om in absolute zin wateroverlast te voorkomen. Het heeft een inspanningsverplichting tot het voorkomen, dan wel zoveel als mogelijk beperken van wateroverlast door inundatie vanuit oppervlaktewater ten gevolge van een bepaalde hoeveelheid neerslag. Dit sluit incidentele wateroverlast niet uit. Voorgaande geldt voor eenieder in het beheergebied van het waterschap.</p> <p>Van de doorzendplicht op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is in deze geen sprake. Er is geen bestuursorgaan dat “het recht op ongestoord gebruik en genot” bewaakt.</p> <p>De normen voor wateroverlast hoeven niet te worden ingeschreven in het register op grond van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (WKPB). De normen voor wateroverlast stellen als zodanig geen beperkingen aan het gebruik van of de beschikking over onroerende zaken en worden dus niet geregistreerd op grond van de WKPB.</p> <p>Reclamant is op 7 september 2021 ambtelijk gehoord. Van het gesprek is een verslag gemaakt en dit verslag is na reclamant verzonden.</p> <p>Tot slot heeft het waterbeheerprogramma geen rechtstreekse werking, maar bindt ‘slechts’ het bestuur van het waterschap.</p>	
<p>28</p> <ul style="list-style-type: none"> • Staatsbosbeheer Drenthe • Stichting het Drentse Landschap • Natuur en milieufederatie Drenthe 	<p>Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 16</p>	<p>Zie reactie op zienswijze nummer 16.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
• Natuurmonumenten			
29 Particulier	Reclamant geeft aan dat Vechtstromen giftige kruiden (Jacobskruid) moet vernietigen. Dit heeft volgens reclamant niet de aandacht van Vechtstromen, maar de gevolgen voor vee en bedrijf van reclamant kunnen groot zijn. Daarnaast geeft reclamant aan dat er steeds minder aandacht (bewerkingen) is voor de waterschap sloot dat door zijn percelen loopt en alsmaar stijgende afdrachten aan u als waterschap. Tot slot verzoekt reclamant om stuwtejes aan te leggen om toch te proberen wat water in het gebied te houden.	Jacobs kruiskruid is geen invasieve exoot, het is voor de biodiversiteit een welkome plant. Daarom is het ook geen plant die wij bestrijden in algemene zin op onze eigendommen mocht hij er staan. Vanuit de provincie is deze ook niet geplaatst op de lijst van te bestrijden exoten. Op verzoek maaien wij de Jacobs kruiskruid op plekken in eigendom van Vechtstromen waar deze (in grote getalen) voorkomt als het eigendom grenst aan weilanden van paardenhouderijen. Op de andere plekken laten we de plant staan en maaien niet vaker dan we regulier. Wij maaien onze watergangen, zoals aangegeven op de maaikalender. Deze frequentie wordt bepaald door o.a. het maaibeleid. Daarnaast wordt gekeken en getoetst aan de huidige normering en GGOR. Wanneer er klachten over het huidige onderhoud zijn dan kan dit worden gemeld bij via het algemene nummer van het waterschap (te vinden via de website van Vechtstromen) en wordt hierop gereageerd door de betreffende gebiedsbeheerder.	
30 Particulier	Reclamant geeft als eigenaar van een aantal percelen te Enschede/Hengelo aan zorgen te hebben over het grondwaterpeil. In dit geval met name het gebied op landgoed de Boshof (Eschbeek/ kadastraal A2474) waar Landschap Overijssel met het ZON project het gebied rondom Hof te Espelo wil vernatten. Op dit bewuste perceel staat een woning die eigenlijk al op een te natte grond staat. Het weiland voor de woning is zelfs niet goed begaanbaar met een trekker omdat de ondergrond structureel drassig is. Natuurlijk komt dit het perceel niet ten goede, maar zeker ook de woning niet! Dus nog meer vernatten zal enkel en alleen nog meer schade opleveren voor grond en woning! Reclamant begrijpt uit de nieuwe normeringskaart 2022-2027 dat het gebied rondom Hof van Espelo juist te nat is. Dat lijkt op een tegenstrijdige conclusie van Landschap Overijssel!	De zienswijze is inhoudelijk vergelijkbaar met zienswijze nummer 24. Wij maken uit de zienswijze op dat deze niet zozeer betrekking heeft op het Waterbeheerprogramma 2022-2027 maar op de planvorming door Landschap Overijssel en de rol die het waterschap hierin als bevoegd gezag (met betrekking tot de benodigde vergunningen) vervult. Uiteraard mag u van ons verwachten dat wij het voornemen van Landschap Overijssel zorgvuldig toetsen. Daarbij kijken wij niet alleen naar de grondwaterstandseffecten van de voorgenomen plannen, maar ook naar de invloed daarvan op de kans op wateroverlast. Bij de uitwerking van de plannen is overigens als uitgangspunt gehanteerd dat er geen effecten mogen optreden op terreinen van derden. U geeft terecht aan dat in dit gebied sprake is van enkele aandachtspunten regionale wateroverlast, op grond van de toetsing die het waterschap heeft uitgevoerd aan de nieuwe	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
		normen voor wateroverlast. Met deze aandachtspunten gaan wij de komende jaren aan de slag. Wat betreft de melding van hoge grondwaterstanden in dit gebied: indien reclamant een relatie vermoedt met de sluiting van de drinkwaterwinning Weerseloseweg, adviseren wij hierover contact op te nemen met de provincie Overijssel. De provincie is bevoegd gezag voor grondwateronttrekkingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening. Op basis van de ons beschikbare informatie zien wij geen aanleiding om de oppervlaktewaterpeilen in dit gebied te verlagen.	
31 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
32 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19.	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
33 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19.	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
34 Ambtelijk gemeente Ommen	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 10.	Wij constateren dat in de inleiding van deze zienswijze is aangegeven dat deze namens de gemeente Ommen wordt ingediend. De ondertekening is ambtelijk van de gemeente Hardenberg. Inhoudelijk is deze zienswijze gelijk aan zienswijze nummer 10. Voor de inhoudelijke reactie verwijzen wij naar de reactie bij zienswijze nummer. 10.	
35 College van gemeente Wierden	Reclamanten complimenteren Vechtstromen met het prettig leesbare document, actueel en ambitieus met het maatregelen programma voor de aankomende jaren. Reclamant juicht toe dat wordt ingezet op participatief beheer en reclamant kijkt met grote interesse naar de wijze waarop Vechtstromen het uitdagingrecht wil uitdragen om invulling te geven aan burgerinitiatief. Reclamant heeft de volgende opmerkingen: Blz 32: het klimaat verandert. In het kader van Zoetwater voorziening Oost Nederland geeft Vechtstromen bij de huidige situatie aan dat in het kader van het veranderende klimaat ze bezig is met maatregelen (zie kaart 3-5). U geeft	Reclamant kan via de website van Zoetwatervoorziening Oost-Nederland de projectenkaart via een GIS-portaal raadplegen. Projectenkaart - Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (zoetwatervoorzieningoostnederland.nl) Voor de lopende projecten - fase 1, 2016-2021 - is dan (in tabblad 'overzicht projecten'), na inzoomen op de gemeente Wierden, te zien dat er 2 projecten vanuit de terrein beherende organisatie's; 1 gemeentelijk project, 1 DAW-project, 2 waterschapsprojecten en meerdere provinciale projecten (stippen vallen over elkaar) uitgevoerd zijn of worden waaraan Deltafonds geld voor de periode 2016-2021 is gekoppeld. De stippen zijn geplaatst op het zwaartepunt	Zie reactie op zienswijze nummer 10 over de ontvlechting van hemel- en afvalwater

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>met deze kaart aan in de gemeente Wierden tweetal afspraken te hebben en dat u bezig bent met een optimalisatie. Er wordt echter niet beschreven wat dit concreet inhoudt. Reclamant wil graag op de hoogte zijn van activiteiten die in hun beheergebied op stapel staan.</p> <p>Blz 46: Bij maatregel K-I-2 geeft Vechtstromen aan dat een deel van de stuwen in de overwegende vlakkere gebieden met wateraanvoer wordt geautomatiseerd. Uit de voorgaande tekst (blz 42) is te herleiden dat dit net alleen geldt voor de stuwen in de vlakkere gebieden met wateraanvoer, maar ook voor de overwegend hellende gebieden zonder wateraanvoer. In beleving van reclamant is daardoor niet meer sprake van een gebied specifieke maatregel, maar van een generieke maatregel, dat onderdeel moet zijn van assetmanagement (groot onderhoud kunstwerken (GOK)). Daarom hoort deze maatregel eerder thuis onder het spoormaatregel droogte en na algemeen (K-B-1) dan onder K-B-2 en K-I-2.</p> <p>Blz 46: Onder maatregel K-I-5 geeft Vechtstromen knelpunten aan te pakken die voortkomen uit stresstesten en risicodialoog. In beleving van reclamanten is deze maatregel te abstract. Knelpunten zijn bekend en moeten leiden tot opgaven die in het (financieel) beleid worden ingebed. Reclamanten willen graag op welke opgaven Vechtstromen de komende periode zich wil concentreren op basis van de opgehaalde knelpunten. Op deze wijze wordt het voor reclamanten mogelijk maximaal te participeren op de opgaven.</p> <p>Blz 46: Onder maatregel K-I-4 geeft Vechtstromen aan dat het bij wil dragen om hemel- en afvalwater te scheiden (ontvlechten). Vechtstromen is niet concreet hoe hier invulling aan wordt gegeven. Reclamanten staan de komende tijd voor een grote investeringsopgave in bestaand gebied en wil stakeholders stimuleren/uitdagen om hemelwater binnen het eigen perceel vast te houden, tijdelijk te bergen en/of te infiltreren. Reclamanten willen graag duidelijkheid op welke wijze Vechtstromen bijdraagt en stimuleert om enerzijds daarmee duidelijkheid te krijgen</p>	<p>van een projectgebied. De beide waterschapsprojecten betreffen in dit geval: project Midden-Regge en project Regge-Mozaiek / Reggedal Enter. Via de hyperlink krijgt u aanvullende informatie.</p> <p>Aanpassingen van stuwen gebeurt zowel in het kader van het investeringsprogramma als in het kader van (regulier) beheer. Vandaar dat het zowel bij K-I (investeren) als bij K-B (beheren) staat. Aanpassing kan zowel in vlakke(re) als in hellende gebieden plaats vinden. In vlakkere gebieden heeft aanpassing van stuwen meer prioriteit dan in hellende gebieden vanwege het grotere effect van stuwen in vlakkere gebieden.</p> <p>Niet alle knelpunten in het kader van de stresstesten DPRA zijn bekend. En ook nog niet geprioriteerd in de aanpak. In het samenwerkingsverband Twents waternet werken we samen met gemeenten aan een uitvoeringsagenda, waarin aanpak knelpunten nader worden geprogrammeerd.</p> <p>Ontvlechten van hemel- en afvalwater begint bij burgers en gemeenten. Desalniettemin wil Vechtstromen op meerdere manieren bijdragen aan het ontvlechten van hemel- en afvalwater. Het waterschap probeert met kennis te stimuleren in contacten met gemeenten, wooncorporaties, bouw- en infrabedrijven, burgers, etc. Ook werkt het waterschap momenteel aan een regeling om klimaatadaptatieve initiatieven in het stedelijk gebied financieel te stimuleren. In sommige gevallen kan een bijdrage van het waterschap aan de realisatie van de infrastructuur ten behoeve van ontvlechting van hemel- en afvalwater, aan de orde zijn. In zogenoemde wateragenda's die het waterschap met gemeenten opstelt, kunnen hier nadere afspraken over worden gemaakt.</p> <p>De voorbeelden die aangehaald worden op pagina 48 van het ontwerp waterbeheerprogramma zijn voorbeelden van samenwerking tussen gemeenten en waterschap in de samenwerkingsverbanden Twents waternet en Noordelijke Vechtstromen. Deze voorbeelden zouden ook genoemd kunnen worden bij de teksten op pagina 32 van het ontwerp</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>voor het eigen uitvoeringsprogramma en anderzijds concreet te kunnen zijn naar stakeholders.</p> <p>Blz 48: onder de paragraaf stedelijk gebied worden goede voorbeelden aangehaald. Om de context duidelijk te houden zouden de goede voorbeelden in beleving van reclamanten thuis horen onder de resultaten van de samenwerking in de regio Twents waternet (pag 32).</p> <p>Tot slot verzoeken reclamanten om samen met ketenpartners te blijven zoeken naar oplossingen in het kader van de transitie van het drinkwatergebruik.</p>	<p>waterbeheerprogramma. Er wordt met andere woorden invulling gegeven aan de aard van de samenwerking.</p> <p>Wij nemen het aanbod aan om samen met reclamant te zoeken naar oplossingen in het kader van de transitie van het drinkwatergebruik. Wij nemen actief deel aan de verkenning voor een Adaptieve Strategie voor Drinkwatervoorziening dat door de provincie Overijssel wordt getrokken. Ook de gemeenten zullen hierin, onder regie van de provincie, worden geïnformeerd.</p>	
36 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19.	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
37 Particulier	Reclamant heeft op verschillende manieren twee keer dezelfde zienwijze ingediend. Deze zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 18.	Zie reactie op zienswijze nummer 18.	
38 Drinkwatermaatschappij Vitens	<p>Reclamant heeft met belangstelling kennisgenomen van het ontwerp waterbeheerprogramma. De inzet van het waterschap op een klimaatbestendig watersysteem sluit goed aan bij de ambitie van Reclamant, zoals vastgelegd is in haar strategie "Elke druppel duurzaam". Als watersysteembeheerder speelt Vechtstromen een belangrijke rol bij het veiligstellen van de openbare drinkwatervoorziening. Een goede inpassing van winningen van reclamant en een adequaat watersysteem zijn randvoorwaarden voor een duurzame drinkwatervoorziening.</p> <p>Het ontwerp waterbeheerprogramma geeft vertrouwen in de voortzetting van de goede samenwerking aan een toekomstbestendig watersysteem. Daarnaast ziet reclamant nog mogelijkheden om het programma op enkele onderwerpen aan te scherpen.</p> <p>Transitie watersysteem Zoals in het ontwerp waterbeheerprogramma wordt aangegeven vraagt de klimaatverandering grote</p>	<p>De conclusie dat de inzet op een klimaatbestendig watersysteem aansluit bij de ambitie van reclamant is een bevestiging van de ingezette goede samenwerking. We nemen met instemming kennis van uw analyse dat verschillende belangen goed tegen elkaar af gewogen moeten worden en met elkaar in balans moeten worden gebracht om een transitie van het watersysteem te realiseren. Positief om te lezen dat reclamant de ambitie van Vechtstromen onderschrijft dat water tot het leidende principe voor het inrichten van onze leefomgeving moet worden gemaakt.</p> <p>Wij zien onze rol in het aanpassen van het grond- en ruimtegebruik in het agenderen van het vraagstuk. Daarnaast kunnen wij via programma's zoals ZON en DAW richting geven in de ambitie. Beleidsondersteuning van en samenwerking met reclamant kan deze ambitie versnellen.</p> <p>Reclamant stelt een wijziging in het WBP voor. In plaats van "hoe de drinkwatervoorziening zich verhoudt tot een klimaatrobuust systeem" ziet reclamant liever "hoe de drinkwatervoorziening is geborgd in een klimaatrobuust</p>	<p>Het waterschap is met Reclamant van mening dat de drinkwatervoorziening onderdeel is van een klimaat robuust watersysteem. De in het hoofdstuk het klimaat veranderd onder het spoor samenwerken/communicatie is aangepast. De woorden verhoudt tot zijn vervangen door is geborgd.</p> <p>In hoofdstuk 4 Waterkwaliteit onder druk is onder het kopje ambitie het woord of vervangen door en. De tekst luidt nu Er zijn meer stoffen van invloed op de waterkwaliteit dan die waarvoor normen zijn gesteld in de KRW, zoals</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>aanpassingen aan het waterbeheer. Daarbij neemt de vraag naar drinkwater sneller toe dan verwacht en hebben ook landbouw, natuur, recreatie en industrie behoefte aan (meer) water in droge periodes. Om al deze belangen tegen elkaar af te wegen en met elkaar in balans te brengen is reclamant van mening dat een transitie van het watersysteem als geheel nodig is. In de ambitie schrijft Vechtstromen terecht dat water tot het leidende principe voor het inrichten van onze leefomgeving wordt gemaakt. Dit vindt reclamant positief.</p> <p>Vechtstromen geeft aan dat naast het watersysteem ook het grond- en ruimtegebruik zich daarom moet aanpassen. Dat vindt reclamant ook en reclamant denkt dat het waterschap hier een grote rol in heeft.</p> <p>Reclamant ziet voor het waterschap o.a. een rol bij het vasthouden van water in een betere bodem ten behoeve van waterbeschikbaarheid voor meerdere functies (drinkwater, landbouw en natuur). Vechtstromen schrijft: “denk bijvoorbeeld aan landbouwgewassen die beter bestand zijn tegen droogte”, maar wat reclamant betreft ook tegen natte periodes. Vechtstromen schrijft op pagina 47: “In het overleg met provincies en drinkwaterleidingmaatschappijen richten we ons op de vraag hoe de drinkwatervoorziening in deze gebieden zich verhoudt tot de ontwikkeling van een klimaat-robust systeem.” Reclamant ziet dit graag aangepast naar: “In het overleg met provincies en drinkwaterbedrijven (N.B. dit geldt voor elke keer dat het woord ‘drinkwaterleidingmaatschappijen’ wordt gebruikt) richten we ons op de vraag hoe de drinkwatervoorziening geborgd kan blijven door het klimaat-robust inrichten van het watersysteem.”</p> <p>Samenwerking Op verschillende plaatsen in het ontwerp waterbeheerprogramma geeft Vechtstromen aan graag samen te werken met andere partners en belanghebbenden.</p>	<p>systeem. Wij achten dit een goede wijziging. Het waterschap is met Vitens van mening dat de drinkwatervoorziening onderdeel is van een klimaat robuust watersysteem</p> <p>Het waterschap streeft naar volledige realisatie van de KRW-opgave. Voor de benodigde aanpak van de rioolwaterzuiveringen gaat het om een forse investeringsimpuls van meerdere jaren, waar het waterschap reeds mee is gestart. Het waterschap investeert daarom de komende jaren fors in de rioolwaterzuiveringen. De Meerjarenverkenning 2022-2031 geeft aan dat het waterschap per jaar gemiddeld € 3 mln extra investeert in het verbeteren van in totaal 13 (van de 23) zuiveringen om aan de doelstellingen van de KRW te voldoen in het ontvangende oppervlaktewater, met name voor de parameters stikstof en fosfor. Het waterschap ziet mogelijkheden om 8 zuiveringen voor 2027 aan te passen. Hiervan zijn de zuiveringen Almelo Vissedijk en Almelo-Sumpel in 2020 al gerealiseerd en is de voorbereiding van enkele andere gaande. De restopgave voor de KRW bestaat dus uit de aanpassing van de resterende 5 rioolwaterzuiveringen in de periode 2027-2032. Deze zijn opgenomen in de Meerjarenverkenning 2022-2031. De investeringen ten behoeve van de KRW komen boven op de investeringen om de komende jaren het ‘infrastructuur op orde’ te brengen (voor de planperiode t/m 2025 gemiddeld € 22,5 mln/jr), die ook nodig zijn vanuit waterkwaliteit. Het waterschap kiest ervoor om de investeringen ten behoeve van de KRW vanuit doelmatigheid zo veel mogelijk te koppelen aan de investeringen voor ‘infrastructuur op orde’. Dit om de financiële lasten en daarmee de kosten voor de burger beheersbaar te houden, maar het is ook noodzakelijk om het werk ‘weg te kunnen zetten’: het waterschap ziet geen mogelijkheden om substantieel meer projecten realiseren dan nu in de planning is voorzien. Tegelijkertijd behoudt het waterschap met deze strategie van ‘werk met werk maken’ ook de ruimte voor eventuele aanvullende zuiveringstechnieken, gericht op het verwijderen van microverontreinigingen. Toepassing van deze aanvullende zuivering lijkt kansrijk voor de zuivering in Goor en Oldenzaal.</p>	<p>medicijnresten, industriële stoffen en huishoudelijke middelen.</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>Reclamant gaat graag op deze uitnodiging in. Er wordt al samengewerkt in de zoektocht naar toekomstbestendige waterwinnings via de adaptieve strategie drinkwatervoorzieningen en Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON). Binnen het Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost werken we ook samen. Reclamant wordt daarom graag bij naam genoemd gezamenlijk met WMD (pagina 32). Een andere, mogelijke kans tot samenwerking ziet Reclamant bij het uitvoeren van klimaat adaptieve maatregelen, bijvoorbeeld bij communicatie over waterbesparing of klimaat robuuste gebiedsinrichting.</p> <p>KRW doelen De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een belangrijk wettelijk kader voor een goede waterkwaliteit. Het doel van de KRW is dat alle watergangen in 2027 voldoen aan de gestelde doelen. In het ontwerp waterbeheerprogramma is het belang van het realiseren van deze doelen voor o.a. de bescherming van de drinkwaterbronnen benoemd. Echter, Vechtstromen geeft aan dat het waterschap ervoor kiest om voor de realisatie van de doelen een beperkte uitloop te accepteren tot maximaal 2032. Reclamant ziet dit als een restopgave en hoort graag welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden om doelbereik wel mogelijk te maken. Reclamant verzoekt de restopgave te duiden en in beeld te brengen en welke beheersmaatregelen daarbij passen. Op pagina 53 moet volgens reclamant staan "Er zijn meer stoffen van invloed op de waterkwaliteit dan die waarvoor normen zijn gesteld in de KRW, zoals medicijnresten, industriële stoffen en en huishoudelijke middelen."</p> <p>Reclamant vertrouwt erop dat zij zienswijze helder hebben verwoord en wensen Vechtstromen succes met het vaststellen en realiseren van het ontwerp waterbeheerprogramma.</p>	<p>De investeringsbeslissing hierover ligt in de volgende bestuursperiode.</p> <p>De suggestie dat het op pagina 53 moet staan: 'Er zijn meer stoffen van invloed op de waterkwaliteit dan die waarvoor normen zijn gesteld in de KRW, zoals medicijnresten, industriële stoffen <i>en</i> (in plaats van 'of') huishoudelijke middelen' nemen we over.</p>	
39	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19, met dien verstande dat in deze zienswijze in de tweede zin	In de reactie stelt reclamant dat er geen urgentie is voor het verlagen van de norm. Dit beamen wij. Dit neemt echter niet	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
Particulier	wordt gesproken over Overijsselse deel van het beheergebied.	<p>weg dat Vechtstromen de noodzaak zien voor harmonisatie van de normenkaart. Bij het maken van de normenkaart moeten wij rekening houden met provinciale voorschriften. De provincie bepaalt de basisnorm: dat is de minimale norm die de waterschappen moeten hanteren. Waterschap Vechtstromen is ontstaan uit een fusie van twee waterschappen. Onze voorgangers hebben in het verleden verschillende uitgangspunten gebruikt en daardoor de provinciale voorschriften op verschillende manieren uitgewerkt. Daarbij hebben ze soms gekozen voor een hogere norm dan de basisnorm. Gevolg hiervan is dat er binnen Vechtstromen verschillende normen waren voor soortgelijke gebieden. Omdat we binnen ons waterschap dezelfde normen willen hanteren, hebben we een nieuwe normenkaart gemaakt waarbij dezelfde uitgangspunten gehanteerd worden voor het gehele gebied van Vechtstromen. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de provinciale basisnormen en de afspraken die we hierover met andere waterschappen in stroomgebied Rijn-Oost hebben gemaakt. Daarnaast achten wij het van belang om bij ons waterbeheer en dus ook bij het toekennen van de normen, meer rekening te houden met de natuurlijke kenmerken van het watersysteem. Met het oog op de klimaatverandering, met naar verwachting vaker voorkomende extreme omstandigheden, zowel aan de natte als aan de droge kant, is dit voor ons nog belangrijker geworden.</p> <p>Het waterschap verlaagt de norm voor akkerbouw niet, deze blijft 1:25/jaar. In beekdalen geldt echter een norm van 1:10/jaar, ook voor akkerbouwpercelen. Daarnaast geldt een norm van 1:10/jaar voor akkerbouwpercelen in gebieden waar het overwegend grondgebruik grasland is. Met beide punten sluiten wij aan bij het beleid van de provincie Overijssel. In artikel 4.2.4 lid 3 van de POV is beschreven dat beekdalen een norm hebben van eens in de 10 jaar. Daarnaast gaat de provincie uit van het gemiddelde grondgebruik per peilvak. Dit staat beschreven in artikel 4.2.4 van de POV. Reden hiervoor is dat er vaak meerdere vormen van grondgebruik (akkerbouw, grasland, natuur) in één peilvak voorkomen. De</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
		<p>normering wateroverlast is het instrument om te toetsen of een watersysteem "op orde" is (aan de norm voldoet). Het geeft het waterschap daarmee houvast ten aanzien van zijn inspanningsplicht om wateroverlast vanuit het oppervlaktewater te voorkomen. Omdat het watersysteem niet per perceel wordt ingericht, maar voor grotere streefpeilgebieden, is het begrip "overwegend grondgebruik" ingevoerd.</p> <p>Reclamant geeft aan dat door onvoldoende detailniveau de kaart onvoldoende helderheid geeft voor wat betreft de mate van risico op wateroverlast. Er zijn geen wettelijke maatstaven voor een bepaald schaalniveau waaraan voldaan moet worden. Wij zijn van mening dat de kaart in samenhang met de bijbehorende teksten (in Waterbeheerprogramma en/of provinciale verordening) voldoende inzicht geven.</p> <p>Het waterschap volgt de normen zoals weergegeven in uw bijgevoegde tabel. Echter geldt ook een separate norm voor beekdalen en wordt er uitgegaan van overwegend grondgebruik volgens de LGN2019.</p>	
40 LTO Noord	<p>Reclamanten zien tal van ontwikkelingen en maatschappelijke trends op de landbouwsector afkomen. Reclamanten willen meedenken in oplossingen, proactief meewerken en vooruitkijken. Ze vinden het belangrijk dat ze als agrarische sector zelf de innovatie opzoeken en dat de overheden faciliteren en meedenken. Het Delta Programma Agrarisch Waterbeheer is wat reclamanten betreft de draaiende motor voor deze samenwerking.</p> <p><i>Balans tussen veranderingen en betaalbaarheid</i> Reclamanten zijn van mening dat het waterschap met dit programma een stap zet in het zichtbaar maken van de koers. We hebben te maken met klimaatverandering, veranderende sociaal-economische omstandigheden en een groot aantal opgaven in het buitengebied. Dat vraagt meer dan voorheen een bestuurlijke strategie van vooruit kijken,</p>	<p>Wij waarderen dat reclamant mee wil denken in oplossingen. Wij vinden het positief dat reclamant het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer hierbij prominent noemt. Vechtstromen hecht hier ook grote waarde aan en levert daar een fikse inspanning voor.</p> <p>Haalbaarheid en betaalbaarheid zijn voor het waterschap ook belangrijke begrippen. Met het oog op de betaalbaarheid zijn in het bestuursakkoord "Een blauwgroene toekomst waaraan iedereen kan meedoen" afspraken gemaakt over de tariefsontwikkeling binnen het waterschap. In de Meerjarenverkenning 2021-2031 is dit nogmaals bevestigd.</p> <p>Reclamant geeft aan dat aanpassing van normen een goede onderbouwing vereist. Wij menen deze onderbouwing in het ontwerp waterbeheerprogramma (en ook in eerdere</p>	Zie reactie op zienswijze nummer 03 over de normering wateroverlast.

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>op koers blijven en inspelen op wat markt en maatschappij vragen. Een belangrijke randvoorwaarde is daarbij om haalbaarheid en vooral ook betaalbaarheid in het oog te houden. We hechten als agrarische sector grote waarde aan de betaalbaarheid en aan redelijke tarieven.</p> <p><i>Normeringen wateroverlast</i> Primair is de insteek van reclamanten het behoud van de landbouwfunctie en het bieden van toekomstperspectief aan de boeren. Het aanpassen van de normeringen zonder een degelijke onderbouwing is funest. In een aparte zienswijze gaan we inhoudelijk in op onze standpunten rond dit thema. We zien ook dat dit onderwerp volop discussie met zich meebrengt, zowel inhoudelijk (technisch) als politiek. In gebieden waar overwegend plantaardige hoogwaardige producten geteeld worden kan niet zomaar een systeem afgewaardeerd worden. Reclamanten zijn van mening dat het waterschap hiermee een route kiest die niet verbindend is en erg eenzijdig is. Reclamanten wil richting geven voor passende oplossingen voor het landelijk gebied. Daar lopen zij niet voor weg. Routes daarbij zijn bijvoorbeeld gebiedsprocessen of overleg over opvang van water in geval van extreme situaties. In bepaalde situaties en voor bepaalde gebieden kan tot verandering of aanpassing van functie besloten worden. Echter, reclamanten verdedigt de bestaande landbouwfunctie in met name de beekdalen, met het daarbij passend beschermingsniveau, tegen wateroverlast. Boeren willen eerlijke en duidelijke beleidskeuzes.</p> <p><i>Klimaatverandering</i> Volgens reclamanten is klimaatverandering voor de agrarische sector niet alleen een gevaar, maar zal het tegelijkertijd nieuwe kansen bieden. Denk daarbij aan het ontwikkelen van watersysteemdiensten en het ontwikkelen van droogtetolerante gewassen en rassen. Of aan integrale gebiedsprojecten, waar in samenhang met bijvoorbeeld het klimaat-, energie-, stikstof- of biodiversiteitsbeleid nieuwe</p>	<p>correspondentie met reclamant over dit onderwerp) te hebben gegeven.</p> <p>Reclamant geeft aan dat in gebieden waar overwegend hoogwaardige producten worden geteeld, een systeem niet zomaar kan worden afgewaardeerd. Wij beamen dit. Wij willen echter de aanpassing van de normen – de situatie waar reclamant op doelt, betreft de beekdalen – niet beschouwen als een “afwaardering van het systeem”. Op termijn zal in de betreffende gebieden niet zo snel tot verruiming van waterlopen en/of aanleg van bergingsgebieden worden overgegaan dan wanneer de oude normen zouden blijven gelden. Dit kan betekenen dat op termijn in deze gebieden een keer vaker inundaties van landerijen vanuit de waterloop ontstaan. Als dit al gebeurt, zal dit in de regel in het winterseizoen - als er geen gewas op het land staat - plaatsvinden. Het waterschap acht deze aanpassing van de normen een belangrijke maatregel in het komen tot meer balans in het waterbeheer tussen afvoeren en vasthouden en bergen.</p> <p>Wij zijn het met reclamant eens dat voor de agrarische sector de klimaatverandering niet alleen een gevaar is, maar ook nieuwe kansen biedt. Naast de voorbeelden die reclamant noemt kan ook genoemd worden de mogelijke extra productiecapaciteit van gewassen als gevolg van het hogere CO₂ gehalte in de lucht en de hogere temperatuur. Hierbij zal echter door dezelfde klimaatverandering steeds vaker de mogelijke productiecapaciteit niet worden gehaald als gevolg van te weinig beschikbaar water in het groeiseizoen. De aanpassingen die het waterschap voorstaat in het waterbeheer zijn mede bedoeld om de opbrengstdepressies in de landbouw als gevolg van droogte in de hand te houden. Dat daarbij geen toename van opbrengstdepressies als gevolg van wateroverlast ontstaat, die de afname van opbrengstdepressies door droogte, overstijgt, is (uiteraard) ook de inzet van het waterschap. Het verbeteren van bodemstructuur en bodemkwaliteit is, zoals reclamant terecht opmerkt, in dit kader dan ook een zeer effectieve maatregel.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>verdienmogelijkheden worden gecreëerd. Maar denk ook aan kennisontwikkeling, het opzetten van projecten ten behoeve van kennisverspreiding en het opzetten van monitoringprogramma's zijn hierbij van grote betekenis. Het Delta Programma Agrarisch Waterbeheer (DAW) is daarbij het uitvoeringsprogramma dat een wezenlijke bijdrage levert in het bereiken van gestelde doelen en het motiveren van agrariërs om maatregelen te treffen. Reclamanten wijst voortdurend op het belang van een goede bodem, bijvoorbeeld door haar bufferende werking. Innovatieve projecten, mede gericht op klimaatadaptatie, verdienen daarom steun en ruim baan. Denk hierbij aan zoetwater aanvoermogelijkheden en het meer en beter bergen van zoetwater. Naast het onttrekken van water voor de voedselvoorziening, spelen boeren en tuinders een belangrijke rol in het opslaan van water in de bodem, onder het maaiveld en in de watergang. Ter illustratie: afgelopen winter zijn er vele droogte-stuwen geplaatst door agrariërs in samenwerking met het waterschap. Door vasthouden en bergen (infiltratie) van water wordt getracht het grondwaterpeil in het voorjaar terug te brengen op het gewenste peil, waardoor aan de watervraag in de zomermaanden gemakkelijker kan worden voldaan. Dit is een mooi voorbeeld hoe initiatieven doordringen op bedrijfsniveau. Tegelijkertijd realiseert reclamant ook dat het niet in alle delen van het beheersgebied mogelijk is om water vast te houden.</p> <p>Waterbeheer tijdens wisselende omstandigheden. Het waterschap stelt in het programma "Het huidige systeem is nu te veel gericht op het voorkomen van wateroverlast" en "We maken water het leidende principe voor het inrichten van onze leefomgeving in plaats van andersom: water volgend aan de inrichting". We kunnen de weers- en klimaatomstandigheden niet direct beïnvloeden. Maar reclamanten vinden dit een stap te ver gaan. Naar ons inzicht hebben we een hele lange periode gebouwd aan ons watersysteem en biedt dit veel mogelijkheden om water vast te houden en te bergen. Maar ook zijn er voorzieningen getroffen om water af te voeren op momenten dat er sprake</p>	<p>In het kader van bijvoorbeeld het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) maar ook in een onderzoeksprogramma als Lumbricus werkt het waterschap graag verder met reclamant aan het vinden van de juiste balans tussen opbrengstdepressies als gevolg van droogte en als gevolg van wateroverlast.</p> <p>Wij spreken ook onze waardering uit dat reclamant mee wil denken over nieuwe maaibeleid. Hier is zeker ruimte voor in het proces. In het najaar van 2021 zijn stakeholders benaderd om hun inbreng te leveren en samen met Vechtstromen te bezien hoe het beste invulling kan worden gegeven aan het maaibeleid.</p> <p>Wij onderkennen de door reclamant geuite importantie van beschikbaar grondwater voor de agrarische productie. Het belang van voldoende grondwater geldt daarbij niet alleen voor de agrarische sector. Ook voor natuur, wonen en drinkwatervoorziening geldt dit. Reclamant geeft aan dat landbouw fors bijdraagt aan het verhogen van de grondwaterpeilen tot begin maart. Dit is een belangrijk thema voor de komende jaren. De vraag is in hoeverre het vervolgens in begin maart verlagen van de grondwaterstanden ten behoeve van de voorjaarsbewerkingen de inspanningen tenietdoet. De suggestie van reclamant om te werken met waterbalansen is een goede, die we meenemen in dit kader.</p> <p>Wij zijn het met reclamant eens dat samenwerking in de praktijk krachtig is en dat we hier gezamenlijk op moeten blijven inzetten. We zijn blij met de waardering van reclamant voor onze inspanningen in het kader van DAW.</p> <p>Het waterschap houdt bij het verpachten van zijn gronden rekening met zijn eigen ambities ten aanzien van biodiversiteit. Maar het houdt (uiteraard) ook rekening met de rechtsregels voor verpachting van gronden, zoals bewaakt door de Grondkamer.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>is van wateroverlast. Daarnaast is zuiniger gebruik en het toepassen van nieuwe technieken en teelten een nieuwe richting, waardoor minder water nodig is. Er gaan steeds meer stemmen op om het grondwaterpeil te verhogen om zo beter voorbereid te zijn op perioden van grote onttrekkingen. We richten ons als land- en tuinbouwsector liever op de verdere verdieping en kennisontwikkeling dan ons watersysteem af te waarderen.</p> <p><i>Beheer en Onderhoud</i> Het waterschap werkt aan de actualisatie van het maaibeleid. Het waterschap heeft reclamanten hier tot op heden niet in meegenomen. Dat betreuren we ten zeerste. De landbouw heeft veel baat bij goed beheer en onderhoud en draagt daar ook financieel aan bij. Bovendien komen nieuwe vormen van diensten vanuit de landbouw steeds meer aan de orde. Daar kunnen kansen liggen. Wanneer het waterschap besluit om het maaibeleid te beoordelen en te bezien welke wijzigingen mogelijk doorgevoerd kunnen worden, is naar ons inzicht gesprek en dialoog met de sector een belangrijk element in het proces. In het kader van het contact met de stakeholders is dit niet een onderdeel aan het eind van het proces. Reclamanten vinden dit een gemiste kans en roepen op om te investeren in het gesprek met de sector over dergelijke onderwerpen. Reclamanten begrijpen heel goed dat Vechtstromen dit niet direct individueel wilt en kunt organiseren. Bij reclamanten zijn al zeer lange tijd waterportefeuillehouders actief vanuit de afdelingen. In gesprek met elkaar kunnen we vanuit de verschillende gebieden juist inhoudelijk het gesprek met elkaar voeren. Bovendien delen reclamanten ook graag onze ervaringen over gewijzigd maaibeheer bij andere waterschappen.</p> <p><i>Grondwater</i> Reclamanten vindt het kunnen gebruiken van grondwater een voorwaarde om productie op hoger gelegen (zand)gronden ook in de toekomst mogelijk te houden. Daarom draagt de landbouw fors bij aan het verhogen van de grondwaterpeilen tot begin maart. Reclamanten zijn er</p>	<p>Reclamant vraagt aandacht voor het aspect veiligheid in relatie tot de Vecht. Wij zijn blij dat reclamant waarneemt dat het waterschap inspanningen pleegt om reclamant meer te betrekken bij (lopende) processen en onderzoeken in dit kader. Reclamant wijst op het belang van boeren en tuinders bij het op orde zijn van dijken keringen en dat dit voor elkaar moet zijn alvorens andere oplossingen voor het bestrijden van hoogwater, te onderzoeken. Wij zijn het met reclamant eens. Wij zorgen er dan ook voor dat onze keringen regelmatig worden geïnspecteerd en op orde worden gehouden. De onderzoeken over bergen van regenval elders hebben te maken met het zorgen dat in de toekomst, bij verwachte toename van neerslag in het winterseizoen, de veiligheid ook geborgd is.</p> <p>Daar waar reclamant refereert aan natuurgerichte oplossingen, merken we op dat wij bij het werken aan onze opgaven, veiligheid in dit geval, altijd zoeken naar synergie en het meekoppelen van andere opgaven die voor hetzelfde gebied gelden.</p> <p>Wij zijn blij dat ook reclamant het belangrijk vindt dat veel mensen kunnen en mogen genieten van onze mooie omgeving en onderkennen dat er steeds meer mensen zijn gaan recreëren door de Coronapandemie. Het waterschap stelt sinds jaar en dag zijn eigendommen open voor recreatie. De criteria die we hanteren voor openstelling zijn o.a. dat er geen problemen mogen ontstaan voor beheer en onderhoud, veiligheid mag niet in het geding komen en we beschermen kwetsbare natuur. Bovendien willen we onevenredige overlast zoveel als mogelijk proberen te voorkomen. In de recent vastgestelde visie heeft het bestuur van waterschap Vechtstromen aangegeven het belangrijk te vinden dat 'het water' van ons allemaal is iedereen hier optimaal van kan en mag genieten. Reclamant roept op meer specifiek aan te geven waar recreatief medegebruik van toepassing is. In principe stelt het waterschap haar eigendommen open voor recreatie vanuit een coöperatieve houding en altijd in overleg. Wandelroutes worden in overleg met routenetwerken</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>voorzorgsprincipe maakt het voor de functie landbouw erg moeilijk om voort te bestaan in tijden van bijvoorbeeld droogte in bepaalde gebieden.</p> <p>Kracht van samenwerking in de praktijk Oproep van reclamanten is om in te blijven zetten op programma's en projecten waarbij samenwerken en praktijkgericht werken centraal staan. De transitie van de landbouw leidt tot een verandering van de waterbehoefte en biedt kansen om de waterkwaliteit verder te verbeteren. De gezamenlijke inzet in programma's zoals het Delta Programma Agrarisch Waterbeheer (DAW) en Zoetwatervoorziening Oost Nederland (ZON) moet blijvend omarmd worden. Reclamanten zien in het programma dan ook de kracht van het DAW naar voren komen. DAW is opgezet om samenwerking met boeren en waterschappen in praktische zin te verbeteren en te versnellen. Initiatiefnemer van het DAW is LTO Noord. We vragen het waterschap om het DAW te blijven omarmen. Dit is een kans om de samenwerking met de agrarische sector te versterken. We zien in het programma dat het waterschap meedenkt in het initiëren van goede en praktijkgerichte projecten.</p> <p><i>Pacht</i> Het waterschap geeft aan dat bij het verpachten van gronden meer aandacht gegeven dient te worden aan biodiversiteit en ecologie. Een belangrijk aandachtspunt bij het verpachten van gronden is dat de pacht prijs in verhouding staat tot de gebruiksbeperkingen. En de gebruiksbeperkingen moeten bewezen nut hebben.</p>	<p>vastgelegd in systemen. Voor kano-activiteiten geldt een meldplicht en 'grote' evenementen zijn vergunning plichtig. We onderkennen het probleem van achterblijvend (zwerf)vuil. Dit is een maatschappelijk probleem en niet alleen op te lossen door het waterschap. Samenwerken met routenetwerken, recreatieschappen, aanliggende grondeigenaren en een goede gezamenlijke communicatie, waarbij bijvoorbeeld opruimacties georganiseerd worden, heeft onze aandacht. Wij pakken graag de handschoen op om in gesprek te gaan met de agrariërs over overlast en o.a. neospora in relatie tot recreatie om samen te zoeken naar oplossingen.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p><i>Focus op kerntaken</i> Houd de kerntaken van het waterschap te allen tijde in het vizier. In een complexere wereld dan voorheen is het logisch dat het waterschap de opgave heeft om te verbinden en samen te werken aan de grote duurzaamheidsopgaven. Reclamanten vinden het van belang dat het bestuur wel kritisch is en blijft als het gaat om welke initiatieven passen bij het werk en de opdracht van het waterschap. Goed waterbeheer vraagt permanent beheer en onderhoud van het watersysteem en kunstwerken. Dit betekent aandacht houden voor verantwoord beheer en onderhoud, zoals maaien en handhaving.</p> <p>In dit perspectief willen we reclamanten aandacht vragen voor de opgaven rond het HWBP bij de Vecht. Het waterschap en reclamanten hebben hier bestuurlijk ook een aantal gesprekken over gevoerd. Reclamanten zien dat het waterschap inspanningen pleegt om ons meer te betrekken bij de lopende processen en onderzoeken. Onze zorg blijft er nog wel. Er is ongerustheid over de wijze waarop de overheden hun focus aanbrengen en de beperkte budgetten willen inzetten. Voor boeren en tuinders is het van belang dat de dijken (beheersgebied Waterschap Drents Overijsselse Delta)/waterkeringen op orde zijn en voldoen aan de gestelde normen. Dat is de eerste focus. Daarna volgen wensen/ voorkeuren om problemen met hoogwater als gevolg van regenval elders te bergen. Landbouwgronden zijn hier veelvuldig voor in beeld. We zien dat voorkeuren voor meer natuurgerichte systeemoplossingen steeds weer naar voren komen. Dat betekent wederom dat er aanspraak wordt gedaan op kostbare landbouwgronden, zeker rond de Vecht waar de afgelopen jaren zoveel gebiedsprocessen met natuuropgaven al zijn geweest of nog lopend zijn.</p> <p><i>Recreatief medegebruik</i> In het programma wordt aangegeven dat het waterschap de eigendommen openstelt voor diverse vormen van recreatief medegebruik (zie pag. 86). Het is fijn dat zoveel mensen</p>		

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>genieten van onze mooie omgeving. Door de Corona-pandemie is dat alleen maar toegenomen. Reclamanten roepen het waterschap op meer specifiek aan te duiden waar recreatief medegebruik mogelijk is en in de omschrijving aan te geven welke risico's er zijn. Voor landbouw geldt met name de verstoring (onrust van vee) maar nog veel meer het afval dat achtergelaten wordt (schadelijk voor vee) en de risico's van honden. Een aparte categorie hierbij zijn loslopende honden. Loslopende honden kunnen vee door de draad jagen. Er is bovendien een grote kans op besmetting met Neospora als de honden op het grasland poepen. Reclamanten roepen het waterschap op om meer het gesprek aan te gaan met de agrariërs over geschikte routes. We hebben gezien dat er actief routes zijn aangelegd zonder enige vorm van overleg. Dit roept weerstand op in bepaalde gebieden. Juist door te overleggen kunnen geschikte routes geselecteerd worden. Tevens kunnen er dan in overleg borden geplaatst worden met een nadere uitleg over het gebied en de gevaren van Neospora.</p> <p><i>Tot slot</i> Water en vooral waterbeschikbaarheid zijn de afgelopen jaren een groter onderwerp van gesprek geworden binnen de land- en tuinbouw. Reclamanten zijn altijd bereid om in het veld, middels een werkbezoek, onze ervaringen en inspanningen toe te lichten.</p>		
41 Particulier	<p>Als eigenaar van landgoederen naast Hof Espelo maakt reclamant zich ernstige zorgen over het te hoge waterpeil en de slechte berijdbaarheid van weilanden en de aanliggende bospercelen. Door het stoppen van Vitens met het oppompen van grondwater zijn de percelen beduidend natter geworden. Reclamant worden ondanks deze vernatting onaangenaamd verrast door de plannen van Landschap Overijssel om het waterpeil op de Hof Espelo nog verder te verhogen. Door deze onomkeerbare maatregelen vreest reclamant negatieve gevolgen te ondervinden. Deze maatregelen staan ook haaks op de nieuwe normeringskaart.</p>	<p>Uit de zienswijze maken wij op dat de zienswijze niet zozeer betrekking heeft op het ontwerp waterbeheerprogramma 2022-2027, maar op de planvorming door Landschap Overijssel en de rol die het waterschap hierin als bevoegd gezag (met betrekking tot de benodigde vergunningen) vervult. Uiteraard mag reclamant van ons verwachten dat wij het voornemen van Landschap Overijssel zorgvuldig toetsen. Daarbij kijken wij niet alleen naar de grondwaterstandseffecten van de voorgenomen plannen, maar ook naar de invloed daarvan op de kans op wateroverlast. Bij de uitwerking van de plannen is overigens als uitgangspunt gehanteerd dat er geen effecten mogen optreden op terreinen van derden. Wat betreft de melding</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
		<p>van hoge grondwaterstanden in dit gebied: indien reclamant een relatie vermoedt met de sluiting van de drinkwaterwinning Weerseloseweg, adviseren wij hierover contact op te nemen met de provincie Overijssel. De provincie is bevoegd gezag voor grondwateronttrekkingen ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening. Op basis van de ons beschikbare informatie zien wij geen aanleiding om de oppervlaktewaterpeilen in dit gebied te verlagen.</p>	
<p>42 Particulier</p>	<p>Bij bestudering van de ter inzage gelegde normenkaart is reclamant behoorlijk geschrokken. Vechtstromen geeft aan dat deze aangepast is aan het huidige grondgebruik, en past daarbij het overstromingsrisico aan van geel (T=25) naar groen (T=10), voor percelen van reclamant. Daarbij gaat Vechtstromen er kennelijk van uit dat hier een verandering heeft plaats gevonden en reclamant leest ergens in een toelichting uwerzijds dat bouwland eigenlijk snijmais zou zijn.</p> <p>Dit is naar idee van reclamant toch wel een misvatting. Het dominante grondgebruik is in omgeving Boerendijk Bergentheim/Sibculo overduidelijk akkerbouw, met daarbij de teelten zetmeelaardappel, pootaardappelen, consumptieaardappelen, suikerbiet, uien, snijmais, granen en kruidenteelt, maar ook de teelt van lelies komt hier voor. Specifiek voor de percelen die bij reclamant in gebruik zijn, geldt dit ook zeer zeker. De afgelopen 10 jaren heeft reclamant al de nodige situaties meegemaakt waarbij het afvoeren van water van de met akkerbouwgewassen beteelde percelen al behoorlijk taakstellend was. Dit was dan onder het T-25 regime. Wanneer het waterschap de normstelling ook nog naar beneden wil aanpassen naar een 10 jarige overstromingsrisico, en daarmee de inspanning om onze met zorg geteelde gewassen droog te houden, dan denkt reclamant dat Vechtstromen de ingelanden te kort doet. Hoewel er uiteraard verschillen zijn tussen een perceel zomergerst en aardappelen, suikerbieten of lelies in financiële zin, is er in veel gevallen bij overstroming toch een groot afbreukrisico voor een succesvolle teelt met een</p>	<p>De norm voor regionale wateroverlast wordt toegekend op basis van het ter plaatse aanwezige overwegend grondgebruik in een streefpeilgebied of streefpeilgebieden. Een streefpeilgebied is een ruimtelijke eenheid waarvan het overtollige oppervlaktewater wordt afgevoerd over het bijbehorende, eerstvolgend benedenstrooms gelegen peilregulerende kunstwerk. Een peilregulerend kunstwerk is een object dat tot doel heeft de stand van het oppervlaktewater te beïnvloeden, zoals een stuw of gemaal. Het watersysteem wordt niet per perceel, maar voor grotere gebieden – streefpeilgebieden – ingericht.</p> <p>Overwegend grondgebruik is het grond gebruik dat het meest voorkomt in een streefpeilgebied. Als in een streefpeilgebied bijvoorbeeld, 25% door “natuur”, 30% door “akkerbouw” en 45% door “grasland” dan is “grasland” het overwegende grondgebruik in dat streefpeilgebied. In het streefpeilgebied waar reclamant op doelt is grasland het overwegende grondgebruik, vandaar de norm 1:10/jaar. Wij hebben, naar aanleiding van de zienswijze, uitgezocht of onze analyse, om te komen tot het overwegend grondgebruik, goed is uitgevoerd. Wij hebben daarvoor de meest recent beschikbare kaart van het grondgebruik in Nederland (LGN2019) gehanteerd. Hieruit is naar voren gekomen dat grasland wél het overwegende grondgebruik is in het streefpeilgebied waar bedoelde percelen zich bevinden.</p> <p>Wat betreft de normering van 1:10/jaar voor beekdalen kunnen wij het volgende toelichten. Het waterschap probeert</p>	<p>Zie reactie op zienswijze nummer 03</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>oogstbaar product. Reclamant neemt niet aan dat hij hoeft uit te leggen dat wanneer een aardappelgewas 24 uur onder water staat dat deze als verloren is te beschouwen.</p> <p>Samenvattend hoopt reclamant duidelijk gemaakt te hebben dat het de voorgenomen aanpassing van de overstromingsrisico normen van T=25 naar T=10 voor de in gebruik zijnde percelen tot grote zorg bij deze akkerbouwer heeft geleid. Reclamant verwacht van Vechtstromen dat de voorgenomen aanpassing voor de bij reclamant in gebruik zijnde percelen Hberg S-559, 560, 561, 718 en S-921, 922 terugdraait en blijft kijken naar het huidige en door ons geplande toekomstige grondgebruik en overeenkomstig de normen zoals opgenomen in het Nationaal Bestuursakkoord Water.</p>	<p>de gebruiksfuncties zo goed mogelijk te bedienen. Tegelijkertijd achten wij het ook van groot belang dat bij het waterbeheer rekening gehouden wordt met de natuurlijke kenmerken van een gebied. Beekdalen zijn van nature laaggelegen gebieden die onder natte omstandigheden als eerste inunderen. In onze visie is het belangrijk om voor deze gebieden een graslandnorm (1:10/jaar) te hanteren. Dit sluit aan bij de visie van de provincie Drenthe. De provincie Drenthe beschrijft in haar provinciale omgevingsverordening dat ruimte voor water in beekdalen behouden moet blijven. In haar zienswijze op dit ontwerp waterbeheerprogramma staat dat de waterhuishouding in beekdalen bij moet dragen aan de grondwatervoorraad en het voorkomen van wateroverlast. Het waterschap krijgt daarom ruimte om een specifieke invulling te geven aan (de norm voor) beekdalen welke vervolgens opgenomen wordt in de provinciale omgevingsverordening. Zie ook reactie op zienswijze 13.</p> <p>De nu door ons voorgestelde normen voor regionale wateroverlast passen naar onze overtuiging bij klimaat adaptief waterbeheer. Met de nieuwe normen accepteren we dat op daarvoor geschikte gebieden, zoals beekdalen, tijdelijk water op maaiveld aanwezig is. Dit sluit aan bij de (te verwachten) effecten van klimaatverandering. Opvatting van reclamant dat er vanuit de verandering van het klimaat geen enkele noodzaak is voor de door ons voorgestane aanpassingen delen wij niet.</p>	
43 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 39	Zie reactie op zienswijze nummer 39.	
44 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 16	Zie reactie op zienswijze nummer 16.	
45 Ambtelijk Gemeente Emmen	Reclamanten herkennen de hoofdlijn van de eind 2020 besproken visie van het waterschap in het ontwerp waterbeheerprogramma terug op de punten aandacht voor de klimaatverandering, waterkwaliteit en duurzaamheid. Veel van de thema's die in uw concept	Wij vinden het prettig om te lezen dat de reclamanten de hoofdlijnen van de Watervisie herkent in het ontwerp waterbeheerprogramma. Met het waterbeheerprogramma kondigen wij aan dat in de planperiode nadere invulling wordt gegeven aan maatregelen om de visie dichterbij te brengen.	Zie reactie op zienswijze nummer 10 over het ontvlechten van hemel- en afvalwater in relatie tot het ontkoppelen van hemelwater

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>waterbeheerprogramma benoemd zijn kunnen pas goed worden beoordeeld op het moment dat er concrete invulling aan wordt gegeven.</p> <p>Reclamanten zien op een groot aantal punten in het programma een betrokkenheid van de gemeente. Veel van het succes van het beleid hangt hierbij af van de manier waarop de omgeving hierin wordt betrokken en hoe het waterschap invulling geeft aan het begrip partnerschap. De gemeente Emmen geeft hierbij de voorkeur aan een partnerschap op basis van gelijkwaardigheid op basis van open en vroegtijdige communicatie waarbij een bredere belangen afweging dan alleen het waterbelang een volwaardige plaats kan krijgen.</p> <p>In het ontwerp waterbeheerprogramma wordt ingegaan op de manier waarop het waterschap om wil gaan met het snel veranderende klimaat. Reclamanten erkennen dat deze problematiek vergaande gevolgen zal hebben en dat de maakbaarheid van de omgeving onderdruk zal komen te staan. Het waterschap geeft aan dat zij water het leidende principe voor het inrichten van onze leefomgeving wil laten zijn en u benoemt hierbij het natuurlijk watersysteem als uitgangspunt. Als eerste reist bij reclamanten de vraag welke definitie het waterschap hanteert bij het “begrip natuurlijk watersysteem”. Vanuit de gemeente pleiten reclamanten voor de nodige nuance bij het hanteren beleidsuitgangspunt dat ruimtelijke functies zich moeten aanpassen op de gevolgen van klimaatontwikkelingen op het watersysteem. Dit doen reclamanten vanuit het perspectief dat stedelijke gebieden vaak zeer kapitaalsintensief zijn en het gegeven dat aan geldende bestemmingsplannen rechten kunnen worden ontleend. Verder zien reclamanten in dit onderdeel verstrekkende gevolgen voor de agrarische sector.</p> <p>Bij de inrichting van de fysieke leefomgeving spelen vele belangen een rol. Het uitsluitend vastleggen van de mogelijke functie van een gebied op basis van alleen het aspect water gaat daarin voorbij aan de maatschappelijke</p>	<p>Dit kunnen we als waterschap niet alleen en wij zijn het met reclamanten eens dat dit in samenwerking moet met partners – op basis van gelijkwaardigheid- zoals de gemeenten.</p> <p>Reclamant geeft aan nuance te willen hanteren bij het uitgangspunt dat water het leidende principe is bij het inrichten van onze leefomgeving. Het waterschap begrijpt deze oproep. In de praktijk zal het ook niet zwart-wit zijn. Neemt niet weg dat het waterschap, zoals reeds aangegeven in de Watervisie, een omslag in denken en doen voorstaat. Uitsluitend redeneren vanuit gewenste gebruiksfuncties, zoals wonen, werken en/of landbouw en het watersysteem daar (maar) op aanpassen, is niet oneindig mogelijk.</p> <p>Het waterschap onderschrijft de roep om lokaal maatwerk. Vanuit de Watervisie en het waterbeheerprogramma worden echter wel richting en kaders meegegeven. Nadere verkenning van dit onderwerp in het samenwerkingsverband Noordelijke Vechtstromen is evident. De thema's klimaat en ruimtelijke adaptatie zijn prominent onderwerp op de agenda van het samenwerkingsverband Noordelijke Vechtstromen. Daarbij kan de aanpak van het waterschap Hunze en Aa's inzake veenoxidatie ook worden betrokken.</p> <p>Het waterschap gaat graag met de reclamant het gesprek aan over de uitgangspunten voor het afkoppelen van hemelwater.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>realiteit. Reclamanten stellen dat de functie van een gebied te allen tijde een samenspel van alle betrokken partijen is en dat deze discussie op zeer lokaal niveau wordt bepaald. Uiteindelijk zal het altijd een kosten baten afweging moeten van mogelijk ingrepen om de klimaateffecten het hoofd te bieden ten opzichte van kapitaalsverlies dat ontstaat door functieverlies door niet in te grijpen. Reclamanten vragen dan ook de dialoog lokaal te voeren en in het beleid ruimte te scheppen voor lokaal maatwerk op basis van een bredere belangenafweging dan alleen het water(schaps)belang.</p> <p>Reclamanten adviseren op grond van ervaringen met veenoxidatie bij de uitwerking van de visie nadrukkelijk een intensief gebiedsproces, waarbij naast de betrokken agrariërs en natuurorganisaties ook provincies en gemeenten in een vroegtijdig stadium worden betrokken. Een goed voorbeeld van een mogelijke aanpak is de pilot Veenoxidatie zoals het waterschap Hunze en Aa's uitvoert in een deel van de gemeente. Mogelijk kan dit onderwerp als stap naar meer lokaal maatwerk onderwerp van gesprek zijn bij de nog op te stellen Regionale Adaptatie Strategie (RAS) binnen de samenwerking Noordelijke Vechtstromen.</p> <p>Bijlage 5 bevat uitgangspunten van het waterschap ten aanzien van afkoppelen. De uitgangspunten roepen zodanig groot aantal vragen op dat reclamanten hierover geen standpunt kunnen innemen. Graag bespreken reclamanten deze uitgangspunten nog voor dat deze worden vastgesteld.</p>		
<p>46</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natuur en Milieu Overijssel • Staatsbosbeheer • Landschap Overijssel • Natuurmonumenten 	<p>Reclamanten constateren dat de onmiskenbare klimaatverandering tot steeds frequenter voorkomende weersextremen van zeer natte en extreem droge periodes leidt. Dat maakt een ingrijpende transitie in de omgang met het watersysteem noodzakelijk. Wij zijn dan ook blij dat Vechtstromen in de watervisie 2050 het belang onderstreept om extra stappen te zetten naar de ontwikkeling van een klimaatrobuust watersysteem en om de biodiversiteit te versterken. De noodzaak om te komen tot een robuust, veerkrachtig en toekomstbestendig watersysteem willen we graag van harte onderschrijven.</p>	<p>Wij beschouwen de inleiding van reclamant als ondersteuning van de ingezette beleidslijn om klimaat robuust te werken, zoals ook omschreven in de Watervisie van Vechtstromen.</p> <p>Evenals reclamant willen wij graag concrete stappen zetten om tot een klimaatrobuust systeem te komen. Zoals reclamant echter ook al aangeeft, heeft in het waterbeheer jaren het accent gelegen op afvoeren en daarmee voorkomen van wateroverlast. De extra aandacht die er nu, door het veranderende klimaat, is voor het vasthouden van water en bestrijding van droogte is relatief nieuw en gaat gepaard met een zoektocht naar de juiste maatregelen. Maatregelen die</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>Het nu voorliggende ontwerp waterbeheerprogramma 2022-2027 is volgens reclamanten de plek om deze opgave concreet vorm te geven. Met het waterbeheerprogramma wordt de Watervisie 2050 vertaald naar te behalen resultaten op strategisch en tactisch niveau voor de komende zes jaar en wordt aangegeven welke maatregelen en voorzieningen daarvoor worden getroffen. De maatregelen zijn soms beschreven op een hoog abstractieniveau en ook in termen van 'inzetten op, onderzoeken, adviseren, stimuleren, bevorderen'. Reclamanten vragen de maatregelen zo concreet mogelijk te formuleren opdat het waterbeheerprogramma geëvalueerd kan worden op bereikte resultaten. Reclamanten dringen hier ook op aan omdat zij, samen met Vechtstromen, doordrongen zijn van de urgentie van het aanpassen van het watersysteem. Hierbij gaat het niet alleen om het beheer, maar zoals in het ontwerp waterbeheerprogramma terecht staat ook over de inrichting van het watersysteem.</p> <p>In heel Nederland en ook in het beheergebied van waterschap Vechtstromen zien reclamanten dat het een enorme uitdaging is, om van een watersysteem gericht op afwatering en ontwatering te komen tot een inrichting en beheer van het watersysteem waarmee extreme droge en natte periodes kunnen worden opgevangen. Dus met andere normeringen en wellicht ook ander waterbeheer-instrumentarium en veel meer samenwerking in de hele waterketen. En ook met een verschuivende balans tussen water aanvoeren en water vasthouden ten gunste van het water vasthouden. Zoveel mogelijk aansluiten bij natuurlijke watersystemen is wat reclamanten betreft het uitgangspunt. Vechtstromen geeft in het ontwerp waterbeheerprogramma aan in 2022 te hebben bepaald welke maatregelen worden ingezet voor het omgaan met watertekorten en wateroverlast. Reclamanten achten het van belang dit met een grote mate van urgentie samen met betrokken partijen op te pakken. In dit licht vragen reclamanten in het ontwerp waterbeheerprogramma extra aandacht voor de volgende twee onderwerpen. Ten eerste willen reclamanten aansturen</p>	<p>recht doen aan de wens om meer water vast te houden maar tegelijkertijd de risico's van wateroverlast niet uit het oog verliezen.</p> <p>De oproep tot meer samenwerking in de hele waterketen met provincie, waterwinners, andere waterschappen en gemeenten op Overijssels niveau vertoont overeenkomst met de oproep van de groene organisaties in Drenthe (zienswijze nummer 28). Zoals daar ook gereageerd willen wij deze mogelijkheden graag met reclamant en verder genoemde partijen verkennen.</p> <p>Het pleidooi om water meer sturend te laten zijn bij de inrichting van het landelijk gebied sluit aan bij hetgeen hierover gesteld is in het ontwerp waterbeheerprogramma en de Watervisie 2050 van het waterschap.</p> <p>De signalering dat er onvoldoende inzicht is in de grondwateronttrekking onderschrijven wij. Derhalve is in het ontwerp waterbeheerprogramma ook aangegeven dat het waterschap dit in de planperiode wil verbeteren.</p> <p>Voor de gemaakte opmerking over het gebruik van bestrijdingsmiddelen verwijzen we naar de reactie op zienswijze 16.</p> <p>De oproep tot meer water vasthouden om verdroging tegen te gaan is ons al langer bekend. Aanpak van de verdroging die wij al langer kennen maar die zich de laatste jaren extra heeft gemanifesteerd staat ook voor het waterschap hoog op de agenda. In het ontwerp waterbeheerprogramma worden maatregelen hiertoe aangegeven. In het gesprek dat we de komende partijen met onze partners in het waterbeheer hebben, zullen we dit nog verder uitdiepen. Het HOP-programma dat reclamant noemt zien wij als een goed voorbeeld in dit kader.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>op meer samenwerking in de hele waterketen, met provincie, waterwinners, andere waterschappen en gemeenten op Overijssels niveau. Om te beginnen zouden reclamanten graag meer inzicht willen in de Overijsselse waterbalans en wellicht volgend daarop een gezamenlijk lange termijnvisie op het waterbeheer op Overijssels niveau. In Noord-Brabant is op een dergelijke wijze bij voorbeeld een heel nuttig bestuursakkoord klimaatadaptatie tot stand gekomen.</p> <p>Reclamanten geven aan dat bij de ruimtelijke inrichting van het landelijk gebied water veel meer sturend moet worden. Het ligt voor de hand om hierbij slimme combinaties te maken met andere grote opgaven, zoals stikstof, klimaat, extensivering landbouw, KRW, Bossenstrategie, water(veiligheid), drinkwater en energie. Reclamanten vragen deze ambitie is het ontwerp waterbeheerprogramma uit te spreken.</p> <p>Als derde constateren reclamanten dat er onvoldoende grip is op de effecten van diepe en ondiepe, grote en kleine grondwateronttrekkingen en drainage. Vechtstromen benoemt dat ook zelf in het ontwerp waterbeheerprogramma. Ervaring van reclamanten is dat hierdoor in de afgelopen jaren de verdroging van natuur is toegenomen. Derhalve vragen reclamanten om heel concreet en op korte termijn inzicht te vergaren in alle onttrekkingen van grondwater (ook de snel groeiende kleine onttrekkingen) en daar de effecten van in kaart te brengen. Absolute prioriteit heeft het nader stellen van regels aan drainage en onttrekkingen in de buurt van natuurgebieden waarbij het voldoen aan de watervraag voor natuur het uitgangspunt moet zijn. Met name de groei van de kapitaalintensieve teelten, zoals de bollenteelt en de bijbehorende grondwateronttrekkingen en drainage vlak naast natuurgebieden kunnen in de nabije toekomst tot een onhoudbare situatie leiden waarin natuurdoelen zwaar onder druk komen te staan. Ook in relatie tot de</p>	<p>Het aangeven van teelten die niet passend zijn in bepaalde gebieden heeft niet onze eerste voorkeur. Wij prefereren aan te geven welke hydrologische condities (op termijn) verwacht mogen worden in bepaalde gebieden. Zoals bijvoorbeeld de norm voor regionale wateroverlast in beekdalen. Die is T=10 of T=1. Het is vervolgens aan de grondgebruiker om te bepalen wat hij onder deze condities voor grondgebruik kiest.</p> <p>Reclamant pleit om bij aanpassingen van rivieren en beken deze zoveel mogelijk op natuurlijke manier uit te voeren. De actieve deelname van het waterschap aan het onderzoeksprogramma "building with nature" moge onderstrepen dat het waterschap dit pleidooi positief ontvangt.</p> <p>Tot slot pleit reclamant om in het winterbed van de Vecht en de Dinkel het water in plaats van de bestaande functies leidend te laten zijn. Ten aanzien van dit punt verwijzen wij naar de gebiedsprocessen rond de Vecht en de Dinkel waar reclamant ook vertegenwoordigd is en waar dit één van de gespreksonderwerpen is.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>waterkwaliteit maken reclamanten zich zorgen over het gebruik van bestrijdingsmiddelen in deze intensieve teelten.</p> <p>Ondanks dat er meer neerslag valt hebben vrijwel alle natuurgebieden te maken met verdroging en het wegvallen van kwel. Dat vraagt om een radicaal andere manier van waterbeheer door het vasthouden van regenwater in de haarvaten van het systeem. Het HOP-programma kan daarbij helpen, maar dan moeten we gezamenlijk inzetten op resultaten op gebiedsniveau. Essentieel is dat overheden deze andere manier van omgang met water faciliteren en daar waar noodzakelijk ook kunnen afdwingen (andere normen). Kansen liggen er volop in de landgoederen en de beekdalen van Twente en op de flanken van het Vechtdal.</p> <p>In het ontwerp waterbeheerprogramma geeft Vechtstromen aan dat er gewerkt moet worden aan een andere kijk op het watersysteem; de functie moet volgen op het systeem. Reclamanten ondersteunen deze koerswijziging van harte. Reclamanten geven aan het krachtig te vinden als in het ontwerp waterbeheerprogramma wordt aangegeven hoe dit handen en voeten krijgt. Zo zou aangegeven kunnen worden dat bepaalde teelten in de natste gebieden niet meer passend zijn of in ieder geval niet meer bediend worden op de manier zoals dat nu het geval is. Reclamanten zien kans om in deze gebieden te zoeken naar een combinatie met de bosopgave in Overijssel.</p> <p>In verband met verschillende lopende programma's zoals HWBP, ZON, Veilige Vecht en DPRA worden er aanpassingen gedaan aan rivieren, beken, kanalen en watergangen. Reclamanten willen er voor pleiten dat deze aanpassingen op een zo natuurlijke manier worden uitgevoerd, vanuit het gedachtengoed van natuurlijke klimaatbuffers. Een voorbeeld is de ambitie om in de Vecht de voorkeur te geven aan systeem maatregelen bovenstrooms in plaats van benedenstrooms dijken te verhogen. Reclamanten ondersteunen deze ambitie en hopen daar aan bij te dragen op terreinen van reclamanten.</p>		

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>Tot slotte nog een opmerking over de Vecht en de Dinkel. Reclamanten geven aan dat als we de veiligheid en klimaat duurzaam willen bedienen, dan ontkomen we er niet aan om keuzes te maken. Oproep is om hierin het water leidend te laten zijn en niet de bestaande functies en hiermee een impuls te geven aan biodiversiteit in en om onze prachtige Overijsselse rivieren.</p> <p>Reclamanten verzoeken om het ontwerp waterbeheerprogramma met bovenstaande punten aan te vullen. Reclamanten sluiten af met een harte kreet: het ontwerp waterbeheerprogramma heeft op onderdelen nog een vrij technische insteek (inzet op stuwen en gemalen). Reclamanten geloven in het herstellen van het natuurlijk watersysteem en hopen hierin de komende periode in Vechtstromen een partner te vinden.</p>		
47 Particulier	Deze zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze 19	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
48 LTO Noord, regio Noord	Deze zienswijze is inhoudelijke gelijk aan zienswijze 19	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
49 Gedeputeerde staten Provincie Overijssel	<p>Gezien de samenwerking die reclamanten nu én vanuit het verleden hebben met Vechtstromen en de gezamenlijke belangen daarbij, vinden reclamanten het indienen van een zienswijze eigenlijk niet passen. Op een deel van de inhoud van uw WBP zijn reclamanten aan de voorkant helaas te laat meegenomen.</p> <p>Hieronder volgen onze belangrijkste inhoudelijke aandachtspunten op het WBP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2018 hebben Provinciale Staten besloten tot de afwaardering van een aantal regionale keringen binnen het beheergebied. Reclamanten hebben begrepen dat het waterschap momenteel onderzoekt in hoeverre deze keringen moeten worden aangewezen als overige keringen 	<p>Vechtstromen onderschrijft de oproep van reclamant om de goede samenwerking op beleidsniveau en in uitvoeringsprojecten voort te zetten. Dit geldt voor initiatieven van reclamant en andersom.</p> <p>Wij begrijpen de wens van reclamant om de periode van afwaarderen regionale keringen tot het aanwijzingsbesluit zo kort mogelijk te houden. Wij zullen ons hier dan ook voor inspannen.</p> <p>De norm van 20 dagen per jaar is door provincie Overijssel, ministerie van LNV, gemeente Losser, LTO en het waterschap</p>	<p>In het hoofdstuk 3 Het klimaat verandert is onder het kopje Veiligheid meer duiding gegeven over de wijze waarop wij de veiligheid tegen overstromingen willen borgen en hoe wij de schade door overlast willen beperken.</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>met de daarbij behorende normering. Reclamanten vragen om de periode van afwaarderen regionale keringen tot het aanwijzingsbesluit als overige keringen zo kort mogelijk te houden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reclamanten constateren dat er een lager beschermingsniveau gehanteerd wordt dan in de provinciale omgevingsverordening is aangegeven. Het betreft het gebied dat op uw normeringskaart regionale wateroverlast is aangegeven als 20 dagen per jaar. Deze is niet opgenomen in de provinciale omgevingsverordening, zoals door Provinciale Staten vastgesteld. • Reclamanten gaan er van uit dat uw WBP is opgesteld conform de provinciale omgevingsverordening. <p>Reclamanten verzoeken om rekening te houden met genoemde punten te houden. Enkele technische en gedetailleerde opmerkingen geven wij ambtelijk aan u door. Reclamanten zien er naar uit om samen met Vechtstromen te blijven optrekken in een goed lopende voorkantsamenwerking, nu en in de toekomst. Dit geldt voor initiatieven van het waterschap die ons (kunnen) raken en andersom (bijvoorbeeld onze nieuwe Omgevingsvisie). Hiermee bedoelen wij beleidsgerichte (visie, verordening, regionaal waterprogramma, waterbeheerprogramma) en uitvoeringsprojecten.</p>	<p>in 2000 in de zogenoemde Bestuursverklaring Dinkeldal 2000, afgesproken voor de gronden gelegen langs de Bovendinkel. Dit is ook als zodanig opgenomen in het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Losser.</p>	
50 WMD Drinkwater	<p>Reclamant waardeert de nadruk op samenwerking in de fysieke leefomgeving en specifiek de samenwerking in de waterketen. De Samenwerkingsagenda Water Verbindt van de Unie van Waterschappen & VEWIN benadrukt het belang van het gezamenlijk oppakken door waterschappen en waterbedrijven van de waterkwaliteits- en droogtevraagstukken in de regio. De thema's die beschreven zijn in het programma bieden aanknopingspunten voor samenwerking op het gebied van grondwaterbescherming, de verbetering van de waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid. Schoon en betrouwbaar drinkwater is van groot belang voor de volksgezondheid. Reclamant wil graag dat het</p>	<p>Vechtstromen onderschrijft de waardering in samenwerking. Om de waterkwaliteit- en droogtevraagstukken in de regio het hoofd te bieden is samenwerking tussen de verschillende partners onontbeerlijk.</p> <p>Beschermde zones rond de drinkwaterwinnings zijn, zoals reclamant aangeeft zijn vastgelegd in de provinciale verordening. Het heeft daarom onze voorkeur om voor deze exacte begrenzing te verwijzen naar de websites/ digitale atlanten van de provincie en deze niet op te nemen in het waterbeheerprogramma en de factsheets. Deze provinciale kaarten gebruiken we als toetsingskader voor de vergunningen die onder onze bevoegdheid vallen.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>drinkwaterbelang- en bescherming wordt meegenomen in ruimtelijke plannen van gemeenten en waterschappen.</p> <p>Daartoe heeft WMD onlangs een Position Paper Omgevingswet opgesteld, die WMD graag onder uw aandacht brengt. Deze Position Paper is als bijlage bij de zienswijze gevoegd. In het ontwerp waterbeheerprogramma ziet reclamant veel aanknopingspunten voor de samenwerking met het waterschap.</p> <p>Als reactie brengt reclamant vier punten onder de aandacht Ruimtelijke bescherming drinkwaterwinning: Binnen het beheergebied van Waterschap Vechtstromen zijn 3 drinkwaterwinningen (grondwater) gelegen: Valtherbos-Noordbargeres, Kruidhaars en Dalen. Tevens is het zuidoostelijke deel van de boringsvrije zone Holtien in uw beheergebied gelegen. Deze grondwaterwinningen zijn de bron van drinkwater voor delen van de provincie Drenthe. Daarnaast zijn in de provincie Drenthe gebieden in beeld als Aanvullende Strategische Voorraden voor de drinkwatervoorziening. Reclamant hecht waarde aan het behouden en daar waar mogelijk vergroten van haar winvergunningen. Tevens werkt reclamant gezamenlijk met haar gebiedspartners aan het verbeteren en beschermen van de waterkwaliteit. Ter bescherming van de (toekomstige) grondwaterkwaliteit ten behoeve van de drinkwatervoorziening heeft de provincie Drenthe, naast de waterwinning zelf, beschermd zones rondom de grondwaterwinningen vastgesteld. Afhankelijk van de bodemopbouw en daarmee de kwetsbaarheid van de waterwinningen is dit een Grondwaterbeschermingsgebied of een Boringsvrije zone. Binnen deze beschermde zones gelden regels, die vastgelegd zijn in de Provinciale Omgevingsverordening. Daarnaast geldt vanuit de Drinkwaterwet voor alle overheden een zorgplicht voor drinkwater.</p> <p>Door middel van de aangewezen zones wordt de drinkwaterwinning ruimtelijk beschermd en wordt gestreefd</p>	<p>Het waterschap onderschrijft de opmerking van de reclamant over de samenhang tussen het oppervlakte- en grondwatersysteem. De provincie heeft echter geen specifieke doelen voor grondwater geformuleerd buiten de grondwaterdoelen vanuit de Kaderrichtlijn Water en de Nitraatrichtlijn. Anderzijds vormt de kwaliteit van het oppervlaktewater 'de spiegel' van de kwaliteit van het grondwater en vice versa. Onze wettelijke taken ten aanzien van waterkwaliteit en stimuleringsprogramma's zoals het DAW zijn daarom ook goed voor de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. In de tekst zullen wij deze samenhang duidelijker verwoorden.</p> <p>Reclamant vraagt het waterschap te investeren in onderzoek en maatregelen wanneer risicovolle stoffen vanuit het oppervlaktewater infiltreren naar het grondwater. Vanuit de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het waterschap dragen wij hier reeds aan bij en zullen dat ook in de toekomst blijven doen.</p> <p>Voor de beantwoording van de restopgave KRW in relatie tot de realisatie van doelen na 2027 verwijzen wij naar onze reactie op zienswijze nummer 38.</p>	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>naar een verbetering van de waterkwaliteit. Daarom verzoekt reclamant een kaart met de contouren van de beschermde zones op te nemen in het waterbeheerprogramma. Een suggestie is om deze kaart op pagina 47 op te nemen, waar reeds de drinkwatervoorziening (in relatie tot een klimaatrobuust watersysteem) wordt genoemd.</p> <p>Reclamant ziet de locaties van de publieke drinkwaterwinningen als stippen terug in de ontwerp Factsheets KRW. Reclamant waardeert deze aanduiding, maar constateert dat hiermee de ruimtelijke impact van de waterwinning niet duidelijk wordt. Reclamant vraagt de contouren van de beschermingszones ook op de factsheets duidelijk zichtbaar te maken.</p> <p>Grondwaterkwaliteit De kwaliteit van drinkwaterbronnen staat onder blijvende en toenemende druk van bestaande en nieuwe bedreigingen (nitraat, gewasbeschermingsmiddelen, medicijnresten en opkomende stoffen vanuit de industrie). Indien nieuwe verontreinigingen worden aangetroffen, dan is reclamant altijd genoodzaakt te handelen om de kwaliteit van het drinkwater binnen de wettelijke normen te waarborgen. Maar voorkomen is beter dan genezen. Artikel 7 van de Kaderrichtlijn Water stelt dat overheden de drinkwaterbronnen beschermen met de bedoeling achteruitgang van de kwaliteit daarvan te voorkomen. Met als uiteindelijk doel: het niveau van zuivering dat voor de productie van drinkwater nodig is, te verlagen. Reclamant hecht daarom ook waarde aan een goede kwaliteit van het oppervlaktewater in de intrekgebieden van grondwaterwinningen. Met de recent ondertekende intentieverklaring Uitvoeringsprogramma Gebiedsdossiers Drenthe 2021-2025 spannen partijen, waaronder waterschap Vechtstromen, zich in voor een verbetering van de waterkwaliteit en de bescherming van de bronnen voor drinkwater. Reclamant waardeert het dat u in het programma een verwijzing maakt naar de</p>		

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>gebiedsdossiers en het gezamenlijke uitvoeringsprogramma en werkt uiteraard graag samen met Vechtstromen aan de inventarisatie van mogelijke maatregelen.</p> <p>Reclamant wil benadrukken dat het grond- en oppervlaktewater één systeem vormen. De kwaliteit van het oppervlaktewater beïnvloedt (op den duur) die van het grondwater. Dit is bijvoorbeeld duidelijk aan de orde bij Noordbargeres. Maatregelen in het oppervlaktewater dragen vanzelfsprekend bij aan de grondwaterkwaliteit en -kwantiteit. Vanuit het watersysteem zou reclamant graag zien hoe het waterschap bijdraagt aan schoon grondwater. Bijvoorbeeld door aan te geven hoe het waterschap kan bijdragen aan het voorkomen van uitspoelen van fysische en chemische stoffen naar het grondwater. Ook in Hoofdstuk 4 'Waterkwaliteit op orde' zou reclamant graag zien dat het Waterschap zich ook tot doel stelt om een goede ecologische fysische en chemische waterkwaliteit van het grondwater te waarborgen. Reclamant vraagt u om gezamenlijk met de drinkwaterbedrijven en andere partners (zoals de provincie en gemeenten) te investeren in onderzoek en maatregelen wanneer vanuit het oppervlaktewater risicovolle stoffen infiltreren naar het grondwater.</p> <p>KRW doelen De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een belangrijk wettelijk kader voor een goede waterkwaliteit. Het doel van de KRW is dat alle watergangen in 2027 voldoen aan de gestelde doelen. In het Ontwerp- Waterbeheerprogramma is het belang van het realiseren van deze doelen voor o.a. de bescherming van de drinkwaterbronnen benoemd. Echter, Vechtstromen geeft aan dat het waterschap ervoor kiest om voor de realisatie van de doelen een beperkte uitloop te accepteren tot maximaal 2032. Reclamant ziet dit als een restopgave en hoort graag met welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden om doelbereik wel mogelijk te</p>		

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>maken. Reclamant verzoekt u de restopgave te duiden en in beeld te brengen welke beheersmaatregelen daarbij passen.</p> <p>Klimaatrobuust watersysteem De beschikbaarheid van voldoende en kwalitatief goed water staat onder druk. De zoetwatervoorraad is kwetsbaar. Warme zomers en langdurige droogte zullen leiden tot een verdere druk op de beschikbare hoeveelheden grondwater. Een nieuwe blik op de watervoorziening is gewenst. In de ambitie schrijft Vechtstromen dat water tot het leidende principe voor het inrichten van onze leefomgeving wordt gemaakt. Reclamant waardeert dat het toewerken naar een klimaatrobuust systeem een belangrijke plek heeft gekregen in het ontwerp waterbeheerprogramma. Ook onderkent reclamant dat naast het watersysteem ook het grond- en ruimtegebruik zich moeten aanpassen om toe te werken naar een robuust systeem. Reclamant werkt graag gezamenlijk met u en de andere gebiedspartners om klimaatrobuustheid te realiseren.</p>		
<p>51 Particulier</p>	<p>Reclamanten verzoeken Vechtstromen om onderstaande punten mee te nemen.</p> <p>P. 15 van het ontwerp waterbeheerprogramma: “Nieuw in de Omgevingswet is dat de leefomgeving centraal staat. Dat betekent dat we niet alleen door onze waterschapsbril naar een locatie kijken, maar naar de bredere context van die plek. We hebben oog voor meerdere invalshoeken zoals ruimtelijke ordening, gezondheid, natuur, cultuur, historie, economische ontwikkeling, recreatie, veiligheid en het belang van burgers”... Reclamanten missen wederom de plek van de agrarische ondernemer...</p> <p>p.26: “Er zijn echter grenzen aan de mogelijkheden om de verschillende vormen van grondgebruik voldoende te blijven bedienen. We kunnen niet alles probleemloos met technische ingrepen oplossen. Naast het watersysteem zal ook het grond- en ruimtegebruik zich daarom moeten aanpassen. Denk bijvoorbeeld aan landbouwgewassen die beter bestand zijn tegen droogte en aan een stedelijke</p>	<p>Reclamant mist in de lijst van invalshoeken waarlangs naar een locatie wordt gekeken de landbouw. Hoewel de lijst niet limitatief is en landbouw geschaard kan worden onder “economische ontwikkeling” begrijpen we het gemis van reclamant. We zullen “landbouw” toevoegen aan de lijst van invalshoeken.</p> <p>Reclamant vraagt zich af of hoe de door het waterschap verwachte verandering van het klimaat en de aanpassingen in het waterbeheer opgevangen moeten worden door de agrarische ondernemers en hoe dit geleid en gefinancierd wordt. Of het waterschap hier wel voldoende aan doet en niet te veel over in plaats van met de agrariërs praat.</p> <p>Het waterschap realiseert zich, al langere tijd, dat de verandering van het klimaat niet alleen van het waterschap, maar zeer zeker ook van de agrariër, het nodige vraagt. Het waterschap wil, met inachtneming van een ieders eigen rol en verantwoordelijkheid, dan ook de agrarische sector terzijde staan in dit vraagstuk. Voor het grootste deel doen wij dit</p>	<p>In hoofdstuk 2^{De} verandering in het kader van de Omgevingswet wordt onder het spoor reguleren toegevoegd dat we ook oog hebben voor de invalshoek van de landbouw.</p>

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
	<p>inrichting die een extreme hoeveelheid neerslag in een korte periode aan kan.” – Reclamanten vragen zich af hoe Vechtstromen dit voor zich ziet? Van reclamanten, als agrarisch ondernemers, wordt verlangd dat wij hoogwaardig voedsel moeten produceren, van een constante kwaliteit. Dus zal er ook hoogwaardig voer gewonnen moeten worden. Maar als het waterschap het grondwaterpeil gaat wijzigen worden gewassen vatbaarder voor schimmels en ziektes. Ook kunnen reclamanten door een mogelijk hogere waterstand later in het voorjaar pas op het land, waardoor de kwaliteit van de gewassen terug zal lopen. Dus zal er gecompenseerd moeten worden met duur aangekocht krachtvoer. Vergoed u deze extra kosten?</p> <p>Kortom voedselveiligheid en continuïteit van productie van voedsel kan in het gedrang komen door deze maatregelen van het waterschap. Blijkbaar zullen andere landbouwgewassen verbouwd moeten worden. Hiervoor zullen nieuwe onderzoeken, met trial and error moeten plaatsvinden. Wie gaat deze omschakeling leiden en niet te vergeten financieren? Agrarisch ondernemers hebben in werktuigen geïnvesteerd, hebben kennis van hun verbouwde producten en weten deze op de juiste manieren te gebruiken. Het vergt tijd, inspanning en geld om dit in deze onzekere tijden rond te zetten. Heeft Vechtstromen dit ook in het plan uitgewerkt?</p> <p>Kortom: In het 547 pagina’s tellende document leest reclamant vooral terug dat de natuurlijkheid van beken en rivieren terug moet worden gebracht. Nu leven we in 2021, en we zijn zeker geen klimaatontkenners, maar wordt juist nu niet teveel over de agrarisch ondernemers gepraat in plaats van met ze gepraat? De burger in de dorpen en steden zullen niet veel merken van het veranderende beleid van het Waterschap; immers, de beken, sloten en rivieren liggen ten slotte grotendeels in de gronden van de boeren. De oogsten van deze boeren zijn juist afhankelijk van het beleid van het waterschap bedenkt, en volgen reclamanten is dat stuk ‘vergeten’ in jullie nieuwe beleid.</p>	<p>door onze bijdrage aan het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, waar wij zowel in financiële middelen als in menskracht aan bijdragen.</p>	
52	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 19	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienwijze	Reactie Vechtstromen op de zienwijze	Zienwijze heeft geleid tot wijziging WBP
Particulier			
53 Particulier	Reclamant heeft twee keer dezelfde zienwijze ingediend. Reactie op zienwijze onder nummer 22.	Zienwijze inhoudelijk gelijk aan zienwijze nummer 22.	
54 Particulier	Zienwijze is inhoudelijk gelijk aan zienwijze nummer 39	Zie reactie op zienwijze nummer 39.	
55 Particulier	Zienwijze is inhoudelijk gelijk aan zienwijze nummer 39	Zie reactie op zienwijze nummer 39.	
56 Particulier	Naar inzien van reclamant wordt er bij landerijen in totaal 30 ha van reclamant nauwelijks tot niets gedaan aan waterbeheer, terwijl de waterschapslasten elk jaar hoger worden en dit niet meer in verhouding staat.	Op basis van de zienwijze is niet te bepalen welke landerijen reclamant bedoeld. In het algemeen is het zo dat het waterschap inzet op duurzaam financieel beleid. Dat betekent dat wij onze (wettelijke) taken en opgaven uitvoeren bij een structureel sluitende exploitatiebegroting, een bestendig investeringsvolume met een aanvaardbare schuldpositie, tegen een maatschappelijk aanvaardbare lastendruk voor huishoudens en bedrijven en voldoende reserves in relatie tot het risicoprofiel, waarbij dit wordt beschouwd over een periode van tien jaar.' De komende jaren worden gebruikt om de lastendrukstijging te beperken en op de lange termijn de relatieve schuldpositie te stabiliseren, waarbij tevens ruimte voor beleidsintensivering is.	
57 Particulier	Pro forma zienwijze. Reclamant zal zo spoedig mogelijk een aanvulling op de pro forma zienwijze geven	Op 8 juli hebben wij een Pro Forma zienwijze ontvangen. Reclamant wil zo spoedig mogelijk een inhoudelijk aanvulling geven op de zienwijze. Deze inhoudelijke reactie hebben wij niet ontvangen.	
58 Particulier	Zienwijze is inhoudelijke gelijk aan zienwijze nummer 19	Zie reactie op zienwijze nummer 19.	
59 Particulier	Zienwijze is inhoudelijke gelijk aan zienwijze nummer 19	Zie reactie op zienwijze nummer 19.	
60	Reclamant is van mening dat het waterschap op meer plaatsen water invoer mogelijk moet maken, eventueel	Het waterschap ziet, met reclamant, de voordelen van het aanvoeren van water van elders om grond en nutriënten beter	

Nummer zienwijze	Inhoud van de zienswijze	Reactie Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging WBP
Particulier	gebruik maken van de negatieve energieprijis bij overtollige zonne- energie. Zodoende kunnen agrariërs de grond beter benutten en daarmee ook de nutriënten. Verder vindt reclamant het eerlijker dat bij agrariërs op de hoog gelegen gronden (bijvoorbeeld de stuwwallen) veel minder of geen waterschapslasten berekend wordt, omdat hier geen profijt is van wat het waterschap doet of nog gaat doen.	<p>te benutten. Dat is ook de reden dan naar een groot deel van het beheergebied van het waterschap water uit het hoofdwatersysteem (IJssel/IJsselmeer) wordt aangevoerd. Dit neemt niet weg dat het waterschap geen voorstander is van het uitbreiden van dit areaal. Belangrijkste reden hiervoor is de afnemende beschikbaarheid van dit water in de toekomst.</p> <p>Een differentiatie in waterschapslasten voor gronden waar het waterschap meer kosten voor maakte en die waar dat minder het geval is, kent de Waterschapswet momenteel niet. En kan dus niet worden toegepast door het waterschap.</p> <p>Momenteel wordt in het kader van de herziening van het belastingstelsel voor waterschappen wel opnieuw gekeken naar de mogelijkheden om een vorm van onderscheid in tarieven aan te brengen.</p>	
61 Particulier	Zienswijze is inhoudelijke gelijk aan zienswijze nummer 19	Zie reactie op zienswijze nummer 19.	
62 Particulier	Zienswijze is inhoudelijk gelijk aan zienswijze nummer 39 en reclamant heeft eerder dezelfde zienswijzen ingediend zie ook zienswijze nummer 43	Zie reactie op zienswijze nummer 39.	

7 Reacties op zienswijze ingebracht via ontwerp regionaal waterprogramma van de provincie Overijssel

De gemeenten Dinkelland en Tubbergen hebben via de ambtelijke organisatie Noaberkracht zienswijzen gegeven op het ontwerp van het regionaal waterprogramma Overijssel 2022-2027. De zienswijzen hebben betrekking op de factsheets van waterlichamen van Vechtstromen. De reactie op deze zienswijzen zijn – in overleg met de provincie Overijssel - opgenomen in deze reactienota.

Inhoud van de zienswijze	Reactie van Vechtstromen op de zienswijze	Zienswijze heeft geleid tot wijziging ontwerp waterbeheerprogramma
<p>48. Broekbeek</p> <ul style="list-style-type: none"> • De analysemethoden en aanscherping van normen zijn nogal vaag beschreven, zoals: Pagina 100: motivering ecologische toestand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Er is nog geen ervaring opgedaan met de werking van de maatlat van Overige Waterflora en Microfauna. ○ Dit betekent dat met het hier weergegeven resultaat geen motivering, analyse of conclusie mogelijk is over de feitelijke toestand, ontwikkeling en of effect van maatregelen. • Pagina 104: heroverwegen IBA beleid: dit strookt niet met het uitgangspunt van beleidsneutrale aanpassing van het programma. De gemeente is in het voortraject niet betrokken bij deze beleidsoverweging. In het GRP 2019-2024 van de gemeente is dit niet als beleid opgenomen. Daarmee is het maar zeer de vraag of deze maatregel in 2027 wel uitvoerbaar is, gelet op de financieel/economische effecten van deze maatregel. Op dit punt missen wij het gebrek aan samenwerking tussen Provincie en Waterschap met de gemeenten. Graag nader overleg. • Pagina 104: Regionaal onderzoek naar achtergrondbelasting Dit is nu onvolledig in beeld , met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Vraag: in hoeverre zijn de maatregelen concreet te benoemen in de factsheets als de effecten van bovenstaande aspecten nog onduidelijk zijn? En is dat in 2027 wel allemaal uitgevoerd op basis van deze kennisachterstanden? 	<p>Naar het streefbeeld voor moerasbeken is uitgebreid onderzoek gedaan. Dat geeft voldoende houvast om vanuit de huidige situatie de maatregelen uit te voeren voor de ontwikkeling van een moerasbeek. Omdat de moerasbeken een nieuw goedgekeurd beektype voor de KRW is, moet de maatlat, die op basis van de aanwezigheid van gewenste soorten, in de praktijk nog verder doorontwikkeld worden.</p> <p>De tekst over het IBA-beleid wordt in het waterbeheerprogramma aangepast.</p> <p>Voor een aantal stoffen is het inderdaad belangrijk om beter inzicht te krijgen in de achtergrondbelasting als onderdeel van het grip krijgen op het doelbereik. Vaak is dit ook onderdeel van landelijk onderzoek. Het beter grip krijgen op routes en mobiliteit van stoffen in de bodem is belangrijk om effectieve maatregelen te kunnen nemen.</p>	<p>Zie reactie op zienswijze nummer 10 over het IBA beleid</p>
<p>55 Geelebeek</p> <ul style="list-style-type: none"> • De analysemethoden en aanscherping van normen zijn nogal vaag beschreven, zoals: Pagina 220: motivering ecologische toestand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Er is nog geen ervaring opgedaan met de werking van de maatlat van Overige Waterflora en Microfauna. 	<p>Onze reactie op deze zienswijze is gelijk aan de reactie hierboven over de Broekbeek.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ○ Dit betekent dat met het hier weergegeven resultaat geen motivering, analyse of conclusie mogelijk is over de feitelijke toestand, ontwikkeling en of effect van maatregelen. <p>Pagina 225: Regionaal onderzoek naar achtergrondbelasting Dit is nu onvolledig in beeld , met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Vraag: in hoeverre zijn de maatregelen concreet te benoemen in de factsheets als de effecten van bovenstaande aspecten nog onduidelijk zijn? En is dat in 2027 wel allemaal uitgevoerd op basis van deze kennisachterstanden?</p>		
<p>56. Geesterse Molenbeek</p> <ul style="list-style-type: none"> • De analysemethoden en aanscherping van normen zijn nogal vaag beschreven, zoals: Pagina 232: motivering ecologische toestand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Blijkt dat de maatlat R5 en R6 voor Overige waterflora geen relatie toont met de drukken. Er is nog geen ervaring opgedaan met de werking van de maatlat van Overige Waterflora en Microfauna. Dit betekent dat met het hier weergegeven resultaat geen motivering, analyse of conclusie mogelijk is over de feitelijke toestand, ontwikkeling en of effect van maatregelen. ○ De beoordeling voor vissen 2020 is niet goed te vergelijken met de beoordeling van 2015 omdat de maatlat tussentijds is aangepast <p>Pagina 236: heroverwogen IBA beleid: dit strookt niet met het uitgangspunt van beleidsneutrale aanpassing van het programma. De gemeente is in het voortraject niet betrokken bij deze beleidsoverweging. In het GRP 2019-2024 van de gemeente is dit niet als beleid opgenomen. Daarmee is het maar zeer de vraag of deze maatregel in 2027 wel uitvoerbaar is, gelet op de financieel/economische effecten van deze maatregel. Op dit punt missen wij het gebrek aan samenwerking tussen Provincie en Waterschap met de gemeenten. Graag nader overleg.</p> <p>Pagina 237: Regionaal onderzoek naar achtergrondbelasting Dit is nu onvolledig in beeld , met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Vraag: in hoeverre zijn de maatregelen concreet te benoemen in de factsheets als de effecten van bovenstaande aspecten nog onduidelijk</p>	<p>Aanpassing van een maatlat is juist de uitkomst van ecologisch onderzoek en verbeterd de beoordeling van de kwaliteit van ons water. Dat hierdoor vergelijking van uitkomsten lastiger wordt is inherent aan deze voortschrijding van inzicht en kennis. In 2027 is vergelijking op basis van een vernieuwde maatlat wel mogelijk op basis van monitoringsuitkomsten. Voor het overige: zie onze reactie op de zienswijze op de Broekbeek.</p>	

<p>zijn? En is dat in 2027 wel allemaal uitgevoerd op basis van deze kennisachterstanden?</p>		
<p>61 Itterbeek</p> <ul style="list-style-type: none"> • De analysemethoden en aanscherping van normen zijn nogal vaag beschreven, zoals: Pagina 302: motivering ecologische toestand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Er is nog geen ervaring opgedaan met de werking van de maatlat van Overige Waterflora en Microfauna ○ De beoordeling voor vissen 2020 is niet goed te vergelijken met de beoordeling van 2015 omdat de maatlat tussentijds is aangepast <p>Pagina 305: heroverwegen IBA beleid: dit strookt niet met het uitgangspunt van beleidsneutrale aanpassing van het programma. De gemeente is in het voortraject niet betrokken bij deze beleidsoverweging. In het GRP 2019-2024 van de gemeente is dit niet als beleid opgenomen. Daarmee is het maar zeer de vraag of deze maatregel in 2027 wel uitvoerbaar is, gelet op de financieel/economische effecten van deze maatregel. Op dit punt missen wij het gebrek aan samenwerking tussen Provincie en Waterschap met de gemeenten. Graag nader overleg.</p> <p>Pagina 305: Regionaal onderzoek naar achtergrondbelasting Dit is nu onvolledig in beeld , met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Vraag: in hoeverre zijn de maatregelen concreet te benoemen in de factsheets als de effecten van bovenstaande aspecten nog onduidelijk zijn? En is dat in 2027 wel allemaal uitgevoerd op basis van deze kennisachterstanden?</p>	<p>Onze reactie op deze zienswijze is gelijk aan de reactie hierboven over de Broekbeek.</p>	
<p>63 Lolee bovenlopen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De analysemethoden en aanscherping van normen zijn nogal vaag beschreven, zoals: Pagina 325: motivering ecologische toestand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Blijkt dat de maatlat R5 en R6 voor Overige waterflora geen relatie toont met de drukken. Er is nog geen ervaring opgedaan met de werking van de maatlat van Overige Waterflora en Microfauna. Dit betekent dat met het hier weergegeven resultaat geen motivering, analyse of conclusie mogelijk is over de feitelijke toestand, ontwikkeling en of effect van maatregelen. <p>Pagina 330: heroverwegen IBA beleid: dit strookt niet met het uitgangspunt van beleidsneutrale aanpassing van het programma. De gemeente is in het voortraject niet betrokken bij deze</p>	<p>Onze reactie op deze zienswijze is gelijk aan de reactie hierboven over de Broekbeek.</p>	

<p>beleidsoverweging. In het GRP 2019-2024 van de gemeente is dit niet als beleid opgenomen. Daarmee is het maar zeer de vraag of deze maatregel in 2027 wel uitvoerbaar is, gelet op de financieel/economische effecten van deze maatregel. Op dit punt missen wij het gebrek aan samenwerking tussen Provincie en Waterschap met de gemeenten. Graag nader overleg.</p> <p>Pagina 330: Regionaal onderzoek naar achtergrondbelasting Dit is nu onvolledig in beeld , met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Vraag: in hoeverre zijn de maatregelen concreet te benoemen in de factsheets als de effecten van bovenstaande aspecten nog onduidelijk zijn? En is dat in 2027 wel allemaal uitgevoerd op basis van deze kennisachterstanden?</p>		
<p>64 Markgraven</p> <ul style="list-style-type: none"> • De analysemethoden en aanscherping van normen zijn nogal vaag beschreven, zoals: Pagina 349: motivering ecologische toestand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Blijkt dat de maatlat R5 en R6 voor Overige waterflora geen relatie toont met de drukken. Er is nog geen ervaring opgedaan met de werking van de maatlat van Overige Waterflora en Microfauna. Dit betekent dat met het hier weergegeven resultaat geen motivering, analyse of conclusie mogelijk is over de feitelijke toestand, ontwikkeling en of effect van maatregelen. ○ De beoordeling voor vissen 2020 is niet goed te vergelijken met de beoordeling van 2015 omdat de maatlat tussentijds is aangepast. <p>Pagina 352: optimalisatie rwzi Tubbergen: Door het optimaliseren van de rwzi Tubbergen zal de belasting met nutriënten dalen. Dit komt ten goede aan het doelbereik. Vraag: worden daarmee het doel van belasting met nutriënten ook bereikt? Momenteel geeft namelijk de waterkwaliteit van de Markgraven nog wat problemen t.a.v. van overstorten van de rwzi en de riolering.</p> <p>Pagina 352: passende maatregelen bij afkoppelen regenwater Initiatiefnemer waterschap Vechtstromen. Het gaat hier om het afkoppelen van regenwater van stedelijk gebied. Vraag: Ligt het initiatief hiervoor bij het waterschap?</p> <p>Pagina 352: heroverwegen IBA beleid:</p>	<p>Vechtstromen voelt een verantwoordelijkheid om te adviseren dat bij afkoppelen de goede maatregelen worden genomen. Daarom is ook bijlage 5 bijgevoegd in het ontwerp waterbeheerprogramma met een gewenste voorkeursvolgorde afkoppelen. Het initiatief voor het afkoppelen op zich zelf ligt inderdaad bij de gemeente. Voor het overige: zie onze reactie op de zienswijze op de Broekbeek.</p>	

<p>dit strookt niet met het uitgangspunt van beleidsneutrale aanpassing van het programma. De gemeente is in het voortraject niet betrokken bij deze beleidsoverweging. In het GRP 2019-2024 van de gemeente is dit niet als beleid opgenomen. Daarmee is het maar zeer de vraag of deze maatregel in 2027 wel uitvoerbaar is, gelet op de financieel/economische effecten van deze maatregel. Op dit punt missen wij het gebrek aan samenwerking tussen Provincie en Waterschap met de gemeenten. Graag nader overleg.</p> <p>Pagina 352: Regionaal onderzoek naar achtergrondbelasting Dit is nu onvolledig in beeld , met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Vraag: in hoeverre zijn de maatregelen concreet te benoemen in de factsheets als de effecten van bovenstaande aspecten nog onduidelijk zijn? En is dat in 2027 wel allemaal uitgevoerd op basis van deze kennisachterstanden?</p>		
<p>65 Midden Dinkel</p> <ul style="list-style-type: none"> • De analysemethoden en aanscherping van normen zijn nogal vaag beschreven, zoals: Pagina 361: motivering ecologische toestand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Blijkt dat de maatlat R5 en R6 voor Overige waterflora geen relatie toont met de drukken. Er is nog geen ervaring opgedaan met de werking van de maatlat van Overige Waterflora en Microfauna. Dit betekent dat met het hier weergegeven resultaat geen motivering, analyse of conclusie mogelijk is over de feitelijke toestand, ontwikkeling en of effect van maatregelen. <p>Pagina 367: Regionaal onderzoek naar achtergrondbelasting Dit is nu onvolledig in beeld , met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Vraag: in hoeverre zijn de maatregelen concreet te benoemen in de factsheets als de effecten van bovenstaande aspecten nog onduidelijk zijn? En is dat in 2027 wel allemaal uitgevoerd op basis van deze kennisachterstanden?</p>	<p>Onze reactie op deze zienswijze is gelijk aan de reactie hierboven over de Broekbeek.</p>	
<p>71 Tilligterbeek</p> <ul style="list-style-type: none"> • De analysemethoden en aanscherping van normen zijn nogal vaag beschreven, zoals: Pagina 516: motivering ecologische toestand: <ul style="list-style-type: none"> ○ Er is nog geen ervaring opgedaan met de werking van de maatlat van Overige Waterflora en Microfauna. Dit betekent dat met het hier weergegeven resultaat geen motivering, analyse of conclusie mogelijk is over de feitelijke toestand, ontwikkeling en of effect van maatregelen. 	<p>De optimalisatie van de rwzi Ootmarsum zal zorgen dat het relatieve aandeel dat de rwzi heeft in de overschrijding van de doelen voor met name stikstof en fosfaat, wordt weggenomen. Daarnaast is er een opgave voor de belasting uit het landelijk gebied. Voor het overige: zie onze reactie op de zienswijze op de Broekbeek.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ○ De beoordeling voor vissen 2020 is niet goed te vergelijken met de beoordeling van 2015 omdat de maatlat tussentijds is aangepast. <p>Pagina 520: optimalisatie rwzi Ootmarsum: Door het optimaliseren van de rwzi Ootmarsum zal de belasting met nutriënten dalen. Dit komt ten goede aan het doelbereik. Vraag: wordt doel behaald in 2027? Vraag: in hoeverre zijn de maatregelen concreet te benoemen in de factsheets als de effecten van bovenstaande aspecten nog onduidelijk zijn? En is dat in 2027 wel allemaal uitgevoerd op basis van deze kennisachterstanden?</p>		
<p>Algemeen: Planning Gelet op de vele maatregelen die staan opgenomen in de factsheets lijkt het niet realistisch dat deze maatregelen in 2027 zijn uitgevoerd. Realiseren maatregelen KRW in 2027 lijkt niet haalbaar.</p>	<p>Wij erkennen dat de opgave groot is, maar Vechtstromen streeft naar volledige realisatie van de KRW-opgaven. In de Meerjarenverkenning 2022-2031 zijn hiervoor ook extra financiën beschikbaar gesteld.</p> <p>Om de KRW opgaven te realiseren zijn er maatregelen bij diverse partijen noodzakelijk. Daarom zoeken wij ook de samenwerking, onder andere met de gemeenten. Wij hopen dat de partners en de gemeente deze samenwerking in het realiseren van de KRW-opgaven samen met het waterschap oppakken.</p>	<p>Zie reactie op zienswijze nummer 38 over de realisatie van de KRW.</p>